Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | 6 август 1972 йил, якшанба | ◆ № 183 (15.354). ◆ Баҳоси 2 тийин.

БУГУН—БУТУНИТТИФОҚ ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ

БАЙРАМ ТУҲФАЛАРИ

4 августда Тошкентда Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишда Урта Осиё темир йўлининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. М. Қодиров доклад қилди. У магистралнинг кўп минг кишилик коллективи эришган муваффақиятлар тўғрисида гапириб берди.

Йиғилишда пўлат магистрал илғорларидан бир группасига «Фахрий темирйўлчи» нишонлари ва «Темир йўл транспорти мусобақасининг аълочиси» значоклари топширилди. (УзТАГ).

Урта Осиё темирйўлчилари ўз байрамларини муносиб совғалар билан кутиб олдилар. Суратда: Тошкент тепловоз депосининг илғор ишчилари (чапдан ўнгга) Абдулхай Абдураҳмонов, Василий Еремеев ва Ли Ен Ги ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ—ДЕҲҚОН ҚЎЛИДА

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

СССР 50

◆ ҲОСИЛ ТАҚДИРИ ДЕҲҚОН ҚЎЛИДА ЭКАНИНИ УНУТМАНГ. АВГУСТ ОЙИДА НИСБАТАН КАМ ВА УРТАЧА ҲОСИЛЛИ ҒЎЗАЛАРНИ СЕРҲОСИЛЛИ ҒЎЗАЛАР ДАРАЖАСИГА ЕТКАЗИБ ОЛИШ УЧУН КУРАШИНГ.

◆ КУЛЬТИВАЦИЯНИ ИККИ ТОМОНЛАМА УТКАЗИНГ, ТУПРОҚ ҚАТЛАМИНИ ЯХШИ ЮМШАТИБ, УСИМЛИКНИНГ ҚУЁШ НУРИ, ҲАВО ВА ЁРУҒЛИКДАН ЯХШИ БАҲРА ОЛИШИГА ҚУЛАЙ ШАРОИТ ЯРАТИНГ.

◆ АВГУСТ — КАТТА «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИ ТАҚДИРИНИ ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ. БАРЧА ИШЧИ КУЧЛАРИ, ТЕХНИКА ВОСИТАЛАРИ ПАХТАЗОРЛАРДА ЖАВЛОН УРСИН, ЗИММАГА ОЛИНГАН МАЖБУРИЯТНИ ҚОПЛАЙДИГАН ДАРАЖАДА ҲОСИЛ ТУПЛАНИШИГА МУНОСИБ ҲИССА ҚУШСИН.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партиялари раҳбарларининг шу йил 31 июлда Қримда бўлиб ўтган учрашуви якунларини муҳокама қилиб, бу учрашув социалистик давлатлар қардош партияларининг жипслиги ва ўзаро муносабатларини мустаҳкамлаш ишида қўйилган янги катта қадамдир, деб қатъий ишонч билдиради ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС делегациясининг фаолиятини тўла маъқуллайди.

Қримдаги учрашув вақтида социалистик ва коммунистик қурилишнинг бориши тўғрисида бир-бирларига ахборот берилганлиги қардош социалистик мамлакатлар коммунистик ва ишчи партияларининг съездлари белгилаб берган планларни муваффақиятли амалга оширaётганликларини, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтиришга эришаётганликларини, социалистик жамиятнинг ҳар томонлама равнақ топишини таъминлаётган йирик социал-иқтисодий тадбирларни амалга ошираётганликларини кўрсатади. Шу билан бирга социалистик иқтисодий интеграция жараёнини янада ривожлантириш, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ошириш муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Қримдаги учрашув қатнашчилари социалистик мамлакатлар актив тинчликсевар ташқи сиёсатининг ғоят ҳаётий ва таъсирчанлигини, КПСС XXIV съезди илгари сурган тинчлик программасининг катта халқаро аҳамиятга эга эканлигини якдиллик билан таъкидладилар.

Европада вужудга келган чегараларнинг бузилмаслигини ва давлатларнинг территориал бутунлигини қарор топтириш ҳамда халқаро кескинликни юмшатишнинг бутун жараёни ҳал қилувчи даражада социалистик давлатларнинг сиёсати билан боғлангандир. Бу жараён тобора кўпроқ чуқур характер касб этмоқда, халқаро ҳаётнинг янгидан-янги соҳаларини қамраб олмоқда, халқаро муносабатларда суверенитет, тенглик, ички ишларга аралашмаслик, ўзаро манфаатдорлик принципларининг қарор топишига ёрдам бермоқда.

Совет Иттифоқи ва Польшанинг Германия Федератив Республикаси билан тузган шартномаларининг, шунингдек Ғарбий Берлин хусусида тузилган тўрт томонлама битимнинг ҳамда ГДР ва ГФР ва Ғарбий Берлин сенати ўртасида тузилган битимларнинг кучга кирганлиги. Франция билан ва Ғарбий Европадаги бошқа бир қанча мамлакатлар билан амалий ўзаро манфаатли ҳамкорликнинг ривож топиши, Европадаги вазиятни тубдан соғломлаштириш, «совуқ уруш» оқибатларини батамом бартараф қилиш, Европа қитъасида яхши қўшничиликни ўрнатиш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун яхши шарт-шароитлар яратиб беради.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ГДРни ҳам, шунингдек ГФРни ҳам БМТга тезроқ қабул қилиш, шунингдек Мюнхен битимини аввал бошданоқ ҳақиқий эмас, деб тан олиш асосида Чехословакия билан Германия Федератив Республикаси ўртасидаги муносабатларни тартибга солиш Европада ва бутун дунёда тинчлик манфаатларига мос бўлиб тушган бўлур эди, деб ҳисоблайди.

Социалистик давлатларнинг ташаббускор сиёсати, бошқа манфаатдор мамлакатларнинг тутган ижобий позициялари, тараққийпарвар жамоатчиликнинг фаолияти туфайли хавфсизлик ва ҳамкорлик масалалари юзасидан Умумевропа кенгашини яқин вақт ичида амалий тайёрлашни бошлаш учун қулай шарт-шароитлар яратилганлигини Қримдаги учрашув тасдиқлади. Бу кенгаш давлатларнинг коллектив бўлиб куч-ғайрат сарфлаши асосида Европада мустаҳкам тинчлик системасини вужудга келтириш йўлида қўйилган катта қадам бўлур эди.

Социалистик мамлакатлар ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатлар билан тинч-тотув яшаш сиёсатини ўтказа туриб, бу сиёсатни империализм ва реакциянинг агрессив кирдикорларига қаттиқ зарба бериш билан, халқларнинг мустақиллик ва социал тараққиёт учун ҳаққоний курашини қатъий қўллаб-қувватлаш билан қўшиб олиб бормоқдалар. Социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қаҳрамон вьетнам халқининг Америка империализми агрессиясига қарши олиб бораётган курашида вьетнам халқига доимо ёрдам бериб, ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқдалар, босиб олинган барча араб территорияларидан Исроил қўшинларининг батамом олиб чиқиб кетилишини ва БМТ Хавфсизлик Кенгашининг 242-рақамли резолюциясининг сўзсиз бажарилишини талаб қилмоқдалар.

Қримдаги учрашув кўрсатганидек, социалистик ҳамдўстлик жипслигининг мустаҳкамланиш жараёни кучайиб бормоқда, бу эса, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг фикрича, қардош социалистик мамлакатлар халқаро майдонда эришган муваффақиятларни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришнинг ҳамда социализм ва коммунизм қуриш йўлида олға қараб ҳаракат қилишнинг ҳал қилувчи шартидир.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Қримдаги учрашув якунларига юксак баҳо бериб, қардош партиялар раҳбарларининг бевосита ўртоқлик алоқалари социалистик мамлакатларнинг қардошлик ҳамкорлигини янада ривожлантиришга ёрдам беради, марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми идеаллари учун курашда коммунистик ва ишчи партияларнинг бирлигини мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб таъкидлайди.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси қарор қабул қилди, қарорда Қримдаги учрашув хулосаларини рўёбга чиқариш юзасидан амалий тадбирлар белгиланди.

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ЎРТОҚ Г. ГУСАК БИЛАН УЧРАШДИ

4 августда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Қримда дам олаётган ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Г. Гусак билан учрашди. Л. И. Брежнев билан Г. Гусак ўртоқлар ўз мамлакатларида коммунистик ва социалистик қурилишнинг бориши тўғрисида Совет Иттифоқи ва Чехословакияни ривожлантиришнинг КПСС XXIV съезди ва ЧКП XIV съезди қарорларида асослаб берилган жорий ва перспектив планлари ҳақида бир-бирларига ахборот бердилар.

Фикрлашиб олиш чоғида Совет — Чехословакия муносабатларини партия ва давлат йўли билан кучайтиришга оид бўлган актуал масалалар батафсил кўриб чиқилди. Ҳар икки партиянинг икки томонлама алоқаларини ривожлантиришда ҳам, шунингдек халқаро майдонда келишиб ҳаракат қилишни амалга оширишда ҳам янада кенг ҳамкорлик қилишга тайёр эканлиги яна бир бор таъкидланди.

Суҳбат қарашларнинг тўла бирлиги, самимийлик ва қардошларча дўстлик вазиятида ўтди.

ВАҲШИЁНА БОМБАРДИМОНЛАР ТЎХТАТИЛСИН

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитети Вьетнамда Америка агрессиясининг яна кучайтирилишига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдирди. Комитетнинг баёнотида бундай дейилади: Америка ҳарбийларининг Ҳинди-Хитой халқларига қарши янги жиноятларидан дарғазаб бўлган совет кишилари АҚШдан Вьетнам Демократик Республикасидаги дамбаларни ва бошқа ирригация иншоотларини бомбардимон қилиш тўхтатилсин, деб қатъий талаб этадилар. Агрессорнинг қуролли кучлари Ҳинди-Хитой мамлакатларидан олиб чиқиб кетилиши керак. Бу мамлакатларнинг халқлари ташқаридан аралашувга йўл қўймай, ўз тақдирларини ўзлари ҳал этиш ҳуқуқига эгадирлар.

Баёнотда яна қуйидагилар таъкидлаб ўтилади: совет кишилари барча тинчлик тарафдорлари билан биргаликда Европадаги коммунистик ва ишчи партиялар Париж конференциясининг Вьетнам, Лаос ва Камбоджа халқларига астойдил мадад бериш тўғрисидаги даъватини қўллаб-қувватлайдилар.

(ТАСС).

Фарғона области, Бағдод районидаги «Победа» колхозининг Абдуфаттох Сатторов бошлиқ бригадаси бу йил 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 48 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилган. Пахтакорлар ғўзага беш марта ишлов бериб, чеканкани ҳам муддатидан илгари тугалладилар. Суратда: бригада бошлиғи Абдуфаттоҳ Сатторов механизатор Ҳусан Маматқулов билан серавж ғўзаларни кўздан кечирмоқда.

Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ).

Финляндияга визит

Ўзаро келишиб олинганига мувофиқ контр-адмирал В. А. Лапенков қўмондонлигида «Настойчивий» ва «Огненний» эскадра миноносецларидан иборат совет ҳарбий кемалари отряди дўстона расмий визит билан 10 августдан 15 августгача Хельсинки портида бўлади.

ҲОСИЛ ТЎПЛАШДА ҲАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

Республикамизда ўтказилган радио йўқламасидан сўнг мухбирларимиз бир қанча областлар ва районлар билан боғланиб, августда қандай тадбирлар кўрилаётганлиги ҳақида баъзи бир маълумотлар олишди. Биз қуйида ана шу ишлар ҳақида оператив материаллар бермоқдамиз.

МАРРА—1 СЕНТЯБРЬ

Куни кеча қилинган ишларга якун ясадик, галдаги вазифаларни белгилаб олдик. Бу йил район бўйича она-Ватанга 32 минг тонна дурдона етказиб берамиз. Бу, илгари кўзда тутилганига нисбатан 12 минг 300 тонна кўп демакдир.

Ғўзаларимизнинг ҳолати яхши. Лекин ҳосил чўғи талабга жавоб бермайди. Гарчи Калинин номли, «Партия XXII съезди», Ленин номли колхозларда 40 центнерлик марра кўзланиб иш олиб борилаётган бўлсада, бошқа хўжаликларимизда ҳали ҳосил нишоналари кам. 300 гектар майдондаги ғўзаларимиз суст ривожланяпти.

Қишлоқ хўжалик мутахассисларимиз билан маслаҳатлашиб, **ғўза парваришини 1 сентябргача давом эттириш, шу фурсатгача ҳамма кўсакларни тўла етилтириб олиш ва пахта йиғим-теримини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан бошлаб юборишга азму қарор қилдик.** Бунинг учун қуйидагича қўшимча тадбирлар белгиладик.

Август ойида ҳамма майдонларда икки марта, ғўзаси камҳосилли ерларда уч марта комплекс парвариш ўтказамиз. Минерал ўғит нормаси бериб бўлинди. Лекин органик ўғитга боймиз. Ҳар гектар ерга камида 3-4 тоннадан гўнг ва қўй қийи солинишини таъминлаймиз. «Узсельхозтехника» устахоналари, хўжаликларнинг автотрактор паркларида ремонтдан чиқарилган 20 га яқин универсални далага чиқарамиз.

Кейинги кунларда юзга яқин ағдарма машиналар, тележкаларни ишга туширдик. Улар яйловлардан органик ўғит, эски иморатларнинг тупроғини пахтазорларга ташиб келтиряпти.

Бу ишни кўсаклар ёппасига очилгунча давом эттирамиз, август ойи давомида пахта пайкалларига 10 минг тоннага яқин маҳаллий ўғит солинишини таъминлаймиз.

Район бўйича сувчилар сонини 1.534 кишига етказдик. Ғўзалар кеча-кундуз суғориляпти. Ер етилиши билан культивация ўтказилиб, нам сақлаб қоляпти. Ҳар бир универсалчининг кунлик иш нормасини 5-6 гектардан 7-8 гектарга кўтардик. Лекин сифатга алоҳида аҳамият беряпмиз.

Биз ғўза парваришини пахта тўла очилмагунча қизғин давом эттирамиз, бирор киши, техника воситаси пайкалдан чиқмайди, иш унумини оширамиз, партия ташкилотларининг жанговарлик фаолияти, коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлаймиз.

М. ПУЛАТОВ.
Қамаши район партия комитетининг биринчи секретари

ЎҒИТ—ДАРМОН ДОРИ

2.700 гектар майдонда ғўза ўстиряпмиз. Гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришимиз керак. Шунда она-Ватанга салкам 10 минг тонна пахта етказиб бериш ҳақидаги мажбуриятимизни бажарамиз. Р. Мерганова, Ш. Турсунов, К. Қодиров, Х. Ямановлар бошлиқ бригадаларимиз гектаридан 40 центнердан пахта етиштиришга сўз берган. Бошқа бригадаларимизда ҳам мўл ҳосил кўтариш иштиёқи бор.

Июль ойини дуруст кўрсаткичлар билан якунладик. Ҳар туп ғўзада колхоз бўйича 7-8 та бўлиқ кўсак бунёдга келтирилди. Бу ҳалол меҳнатнинг самараси. Аммо 35 центнерлик маррани эгаллаш учун бу кифоя қилмайди. Шуни ҳисобга олиб, август ойида ҳамма майдонларда уч марта комплекс ғўза парвариши ўтказишни лозим топдик. Режани шунга қараб оляпмиз, ишни шуни кўзлаб ташкил қиляпмиз.

Ўғит — ғўзага дармон дори. Ўғитга тўйган ғўзалар кўп ҳосил нишоналари тўплайди, уларни тўкилишдан сақлайди, барвақт етилтириб очилтиради. Ғўзалар ўғитга тўймаса кам ҳосилли бўлиб қолади, пахтаси яхши торози босмайди. Азот, фосфор ва бошқа хил минерал ўғитларни қатор ораларига солиб бўлдик. Энди «шарват»га зўр беряпмиз.

Биз ғўзаларни фақат «шарват» қўшиб суғорамиз. Бунинг боиси бор. «Шарват» ўсимликнинг илдизига тез етиб боради, узоғи билан бир ҳафта-ўн кунда ўз таъсир кучини кўрсатади. «Шарват» тўплашга махсус транспорт воситалари, ишчи кучи ажратдик. Ҳар куни Каттақўрғон бўрдоқичилик базаси, чорва фермалари, колхозчиларнинг молхоналари, қўйхоналаридан 20 та тележка, 12 та юк машинасида гўнг, қўй қийи ташиб келиниб, пахтазорларга «шарват» қилиб оқизиляпти.

267 сувчини 73 группага бўлиб ғўза суғоряпмиз. «Шарват» оқизмай ғўза суғоришни ман этганмиз. Кейинги кунларда Р. Мерганова бошлиқ бригаданинг 67 гектар майдондаги ғўзалари шу усулда суғорилган эди, ҳосил нишоналари анча кўпайди, кўсакларнинг салмоғи ортди. Ғўзаларни «шарват» оқизиб суғоришда намуна кўрсатаётган Б. Нормуродов, И. Аҳмедов каби уста сувчиларнинг иш тажрибасини кенг оммалаштиряпмиз.

Август ойида ҳамма майдонлардаги ғўзаларни икки марта суғориб, «шарват»га қондирамиз. Бу билан ҳосил нишоналарини кўпайтирамиз, кўсакларнинг сентябрь ойигача ёппасига очилишини таъминлаймиз.

М. ШОДИЕВ.
Каттақўрғон районидаги Ленин номли колхоз раиси.

ҚАЛБ ҚЎРИ БИЛАН

Август — ғўза парваришида зарбдор ой. Ҳалол меҳнат билан ҳосил ёнига ҳосил қўшилади, шоналар гулларга, гуллар кўсакларга айлантирилади, кўсаклар эса биринчи сентябргача очилтириб олинади. Шуни назарда тутиб ғўза парваришини кучайтиряпмиз. Совхозимиз бу йил 16 минг тонна пахта тайёрлайди. Август ойида ҳамма майдонларда уч марта комплекс парвариш ўтказиб, шу мақсадимизга эришамиз.

Ҳозир ҳамма бўлимлар, бригадаларга қўшимча графиклар берилди. Сувчиларнинг иши қаттиқ назорат остига олинди. Чунки бу йил сув камоб бўлди. Оз сув билан катта майдонлардаги ғўзаларни қондириб суғоришни бош вазифа қилиб қўйдик. Республика радио йўқламасидан кейин сувчилар сонини 80 кишига кўпайтирдик. Ҳар бир сувчига 0,75 гектардан 1 гектаргача норма белгиладик. Ғўзалари қондириб суғорилган, меҳр қўри, билак кучи билан парвариш қилинаётган республикада хизмат кўрсатган пахтакор Йўлдош Ўрозбоев, Йўлдош Эшниёзов, Ҳайитбой Пиримов бошлиқ бўлимларнинг ғўзалари 6-7 тадан бўлиқ кўсак қилди.

Бироқ хўжалигимиз бўйича тўпланган ҳосил нишоналари ҳали кам. Август ойида ҳар туп ғўзада ўртача 20 тадан бўлиқ кўсак бўлишига эришишни бош вазифа қилиб қўйдик. Шу мақсадда иккинчи даражали ишлар билан банд бўлган 150 ишчини ғўза парваришига кўчирдик. «Шарват» оқизишни кенг йўлга қўйдик. Механизаторларимиз август ойи давомида 180-200 гектардан ердаги ғўзаларни узунаси ва кўндалангига культивация қилиш мажбуриятини олдилар. Кунлик график муттасил бир ярим-икки ҳисса қилиб бажариляпти. Р. Абдуллаев, Ш. Пиримов, Н. Бобожонов каби ўнлаб механизаторларимизнинг ишидан мамнунмиз. Улар ўз ишларини бажариш билан, терим машиналарини мавсумга шайлаб қўйдилар.

Август ойини ҳосил тақдирини ҳал қилувчи ой деб билган пахтакорларимиз суғориш, культивация, ғўзаларни озиқлантиришни бир-бирига боғлаб олиб бормоқдалар. Радио йўқламадан кейин ҳар куни графикдагига қараганда 150-200 гектар кўп майдонда культивация ўтказиляпти, сувчиларимиз 350-400 гектар ердаги ғўзаларни қондириб суғоряпти.

Юбилей йилида 16 минг тонна пахта тайёрлаш мажбуриятини олганмиз. Арслон изидан, йигит сўзидан қайтмайди, дейдилар. Барча қийинчиликларни енгиб, пахтазорларда жасорат билан меҳнат қилиб бу юксак маррани сўзсиз эгаллаймиз.

О. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
Амударё районидаги Ленин орденли М. Горький номли совхоз директори.

БИР ОИЛА ФАРЗАНДЛАРИ

Оммавий-сиёсий иш тажрибасидан

Колхозимиз катта бир рўзғор, Сертармоқ, серфарзанд, бадавлат, орзу-ҳавасли. Обод хонадонларимизда, клуб, чойхоналаримизда, далаларимизда бўлганингизда буни дарҳол ҳис этасиз. Каттаю кичик бир ёқадан бош чиқариб, шу рўзғорни янада фаровон, серфайз қилиш учун ҳаракат қиляпти.

Хўжаликнинг «Правда», Шевченко номли ва «Ўзбекистон 30 йиллиги» учта катта участкаси бор. Бу қишлоқларда уч мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. Колхоз партия ташкилоти, комсомол комитети меҳнат ветеранлари, кекса деҳқонларнинг маслаҳатларига асосланиб, ёшларни илғор анъаналар руҳида тарбиялашга ҳаракат қилмоқда. Бунда ҳам моддий, ҳам маънавий омиллардан фойдаланилаётир. Масалан, бултур колхозимиздаги 7 мактабни битирган ўн беш қиз идорага келиб, пахта териш машиналарида ишламоқчи эканлигини айтишди. Уларни курсларда ўқитишдан олдин, механизаторлар ҳаёти, турмуши, коллективнинг «таржимаи ҳоли» билан таништирдик. Қизлар илгари ҳам пахта йиғим-теримида ота-оналарига ёрдам бериб, хўжалик ҳаёти билан таниш бўлишсада, лекин унинг иқтисоди билан унча қизиқишмаган. Кекса деҳқонлар, колхоз ҳисобчилари уларга мўл ҳосил етиштириш сирларини ўргатдилар. Бош экономист Алексей Сон, хўжалик пахтачилик, чорвачилик ва боғдорчиликдан 2 миллион 600 минг сўм даромад олганини, бу маблағнинг анча қисми қишлоқ ободончилигига, колхозчиларнинг турмуш фаравонлигини янада оширишга сарфланаётганини айтди. Колхоз бу йил экин майдонларининг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта ҳосили кўтариш, давлатга кўплаб чорва маҳсулотлари, мева топшириш учун курашмоқда. Қизлар «Правда» колхози ота-оналари, ака-опаларининг меҳнати, интилиши, жонкуярлиги туфайли Сирдарёдаги энг бадавлат, юқори ҳосилли хўжаликка айланганини билишгач, уларнинг ўзида ҳам бу хўжаликнинг шуҳратини янада ошириш иштиёқи туғилди. Улар ота-оналари ишининг давомчиси эканликларини ҳис этдилар. Қадрдон қишлоғингни севиш, унинг учун масъулият сезиш эса — олижаноб фазилат, чинакам деҳқонга хос хислат.

Қизлардан кейин яна ўн уч йигит-қиз фермага ишга келишди. Улар ҳам колхоз ҳаётига тез кўникиб кетишди. Бу ерда садоқатли дўстлар, доно маслаҳатчилар топишди, ҳаётдаги ўрнини белгилаб олишди. Ҳозир кундалик меҳнатлари билан таржимаи ҳолларининг энг мазмундор саҳифаларини тўлдиришмоқда.

Бир палак ҳам ҳар хил мева тугади. Катта рўзғор бўлгандан кейин унда ҳар хил фарзандлар ҳам бўлади. Лекин биз ҳарбир ёшнинг тақдири билан қизиқамиз. У бўлажак оиланинг бошлиғи, колхозчи, болаларимизнинг бўлғуси мураббийсику, ахир! Шу сабабли кимнинг қандай оёқ босиши, кишиларга, колхоз ишига муносабати доимо активларимизнинг диққат эътиборида. Эломон Умаров деган йигит саккизинчи синфни битиргандан кейин ишламай юрди. Бирон касбни ўрганишга ҳам интилмади. Ота-онаси йўқ. Уй-жойи бор. Уни идорага чақириб, ҳолини сўрадик. Нима ишнинг бошини тутишни билмай юрган экан. Механизаторликни ўрганишни маслаҳат бердик. Ҳозир бинойидай ишлаб юрибди.

Урозали Абдиҳалилов саккизинчи синфдан кейин мактабни ташлаб, ичкиликка берилиб кетди. Онаси уни эгиб ололмай қолди. Уни идорага чақириб, маслаҳат бердик. Тенгқурларинг, кечагина мактабни битирган Ҳалима Исмоилова машинада пахта териб, область комсомол комитетининг Фахрий ёрлиғини олди, Сандқул Ғаффоров колхознинг ман-ман деган механизаторлари қаторига чиқиб олди, сенинг улардан нимaнг кам, дедик. Шундан кейин Ўрозали ичкиликни оғизга олмай қўйди. Колхознинг Файзулло Мамаражабов бошлиқ қурувчилар бригадасида ғишт терувчи бўлиб ишлаяпти. Ҳар ой уйига 180-200 сўм ойлик олиб келади. Онаси ҳам хурсанд, колхоз ҳам. Ўзининг ҳам юзи ёруғ.

Одам фақат нон билан тирик эмас. Одам ҳурмат-иззатга, бир оғиз яхши сўзга ҳам муҳтож бўлиб қолади баъзи пайтларда. Шу сабабли биз, колхозчиларимиз бадавлат яшаяптику, қўлини қаёққа узатишса етади, деб маънавий омилларни унутиб қўяётганимиз йўқ. Колхознинг чиройли клубида ҳар кун кинофильмлар намойиш этилади. Ҳар ўн-ўн беш кунда область маркази, пойтахтдан артистлар гастролга келиб туришади ёки колхозчиларимиз ўзлари коллектив бўлиб томошаларга боришади.

Мукофотлар топшириш, мусобақа якунларини қараб чиқиш маросимларидан ҳам кишиларни тарбиялашда фойдаланамиз. Ишда ўзини кўрсатган колхозчиларга халқнинг кўз олдида, тантанали йиғилишда вимпел, қизларга кўйлаклик атлас, соат, йигитларга приёмник, машина калитларини топширамиз. Йигит қизларнинг кўнгли ўсиб, яна яхши ишлашга ҳаракат қилади, бошқалар эса уларга етиб олишга, улардан ҳам ўзиб кетишга интилади. Ўтган йил колхозда жон куйдириб ишлаган йигит-қизлардан ўн тўрт киши қишлоқ хўжалик, медицина, халқ хўжалик ва бошқа институтларга ўқишга кирди. Колхоз уларга стипендия тўламоқда.

Бундан ташқари колхознинг ўзида ҳам механизаторлар тайёрлаш курси бор. Йигит-қизлар, бригадирлар бу ерда техника сирларини ўрганадилар.

Ҳар йили юзлаб колхозчиларимиз дам олиш уйлари, санатория, курортларга, саёҳатларга бориб келишмоқда. Колхозчиларни тарбиялашда, хўжаликни бошқаришда маънавий ва моддий омилларни уйғунлаштириб иш тутаётганлигимиз сабабли ҳамма тармоқлар юксалмоқда. Меҳнат интизомини бузувчилар колхозимизда умуман йўқ. Колхоз правлениеси, партия ва комсомол ташкилотларининг ғамхўрлигини сезган аъзоларимиз далаларда, фермаларда фидойилик билан меҳнат қилмоқдалар. Ёшлар ҳам шаҳарларга кетмай, колхозда қолишмоқда, ота-оналарининг ўрнини босишмоқда.

Ёшларни тарбиялашда, уларда меҳнат кўникмалари ҳосил қилишда, коммунистик муносабатларни қарор топтиришда кекса деҳқонларимизнинг, коммунистларнинг ибрати катта. Масалан, раисимиз, кекса коммунист Жуман Маманов. У ҳаётнинг аччиқ-чучукларини кўп кўрган, қанча ёшларга кўнглидагидай касб танлашга кўмаклашган, ҳаётдан ўз ўрнини топишига йўл-йўриқ кўрсатган. Ҳозир ҳам коллективимизнинг ҳар бир аъзоси тўғрисида ўйлайди, ғамхўрлик қилади.

Бизнинг энг катта ютуғимиз — одамлар ўсяпти, кўз олдимизда ўсяпти. Бу билан ҳарқанча фахрлансак арзийди. Колхозимиз эса катта бир рўзғор, тарбия мактаби, мўл-кўлчилик хазинаси бўлиб қолди.

Ҳ. НИШОНБОЕВ,
Сирдарё районидаги «Правда» колхози партия комитетининг секретари.
Қ. ТЎРАҚУЛОВ,
колхоз комсомол комитетининг секретари.

МУСОБАҚАДОШ ДЎСТЛАР УЧРАШМОҚДАЛАР

Мамлакатнинг пахтакор республикаларида мўл ҳосил миришкорлари, илғор чорвадорлар, механизаторлар, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг мутахассислари, партия ва совет ходимларининг анъанага айланган учрашувлари бошланди. Мусобақадош дўстлар, колхоз ва совхозларнинг меҳнатчилари қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш, чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш колхоз-совхоз ишлаб чиқариши экономикасини юксалтириш юзасидан СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига олинган ўз социалистик мажбуриятларини қандай бажараётганликлари билан танишадилар.

Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистон ССР қишлоқ хўжалик ходимларининг ўзаро текшириш бригадалари Ўзбекистонга келишди. Бу бригадалар составида илғор колхозчилар, совхоз ишчилари, мутахассислар, олимлар бор. Бригадаларнинг аъзолари группаларга бўлиниб, Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Хоразм ва бошқа областлардаги ҳамда Қорақалпоғистондаги хўжаликларга жўнаб кетдилар.

Айни вақтда Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги ходимларининг ўзаро текшириш бригадалари Озарбайжон ва Тожикистон ССРга жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

Советлар мамлакатида

РСФСР: АНГАРСК ШАҲРИНИНГ ДАСТЛАБКИ ҚУРУВЧИЛАРИГА

Ангарск шаҳрида шаҳарнинг дастлабки қурувчиларига ёдгорлик ўрнатилди. Урушдан кейинги оғир йилларда Ангара ва Китой дарёлари оралиғида, бўм-бўш ётган тайгада суюқ ёқилғи комбинати ва ишчилари поселкаси қурилиши бошланди. Посёлка 1951 нати ва ишчилар поселкаси қугун Ангарск шаҳри — катталиги жиҳатидан Иркутск областида иккинчи шаҳардир. Ҳозир бу ерда нефть-химия комбинати, цемент, гипс ва керамика заводлари, тикувчилик фабрикаси ва бошқа корхоналар муваффақиятли ишламоқда.

Ангарск шаҳрини қурган дастлабки қурувчиларнинг кўпчилиги ҳозир ҳам шаҳарда меҳнат қилмоқдалар.

УКРАИНА: ТАРОЗИБОН — КРАН

Харьковда кран кўтариб турган юкнинг оғирлигини бир зумда аниқлашга имкон берувчи нодир асбоб яратилди. Уни политехника институтининг ходимлари — техника фанлари доктори Г. Гонский ва техника фанлари кандидати А. Федоров ишлаб чиқдилар.

Ана шундай асбоб билан жиҳозланган кран фақатгина «юк ортувчи» вазифасинигина эмас, балки «тарозибон» вазифасини ҳам бажаради. Қурилма бутун иш сменаси давомида агрегатга таъсир қилувчи оғирликни перфолентага ёзиб ва қўшиб боради.

Тарозибон — кранда домна печларида, оғир юк кўтарадиган немаларга юк ортишда фойдаланиш мумкин. Ҳозир Красноярскдаги «Сиотяжмаш» заводи ишлаб чиқараётган оғир юк кўтарувчи кранлар янги приборлар билан жиҳозланмоқда.

ЛИТВА: ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ ПРОГРАММАСИГА БИНОАН

Каунас шаҳридаги «Прекалас» махсус станоклари заводи Болгариянинг Сливен шаҳрига пармаларни чархлашга мўлжалланган ярим автоматларнинг катта туркумини жўнатди. Бу — Литва корхонаси коллективининг Болгария машинасозларига шу йил жўнатган бешинчи «посилкалари»дир.

«Прекалас» заводи асбоблар ишлаб чиқариш учун машиналар тайёрлаб беришга ихтисослаштирилиб, социалистик ҳамкорлик мамлакатларига ана шу техникани етказиб берувчи йирик корхона бўлиб қолди.

ҚОЗОҒИСТОН: «ЯГОНА ОИЛАДА»

Қозоғистон ССР Марказий музейи ташкил қилган «Ягона оилада» деб аталувчи кўчма виставка Еттисув қишлоқлари ва овуллари бўйлаб сафарга жўнаб кетди. Виставканинг кўпдан-кўп экспонатлари қозоқлар, руслар, украинлар, уйғурлар, бошқа миллат вакилларининг совет ҳокимияти учун биргаликда олиб борган курашлари тўғрисида ҳикоя қилади. Совет халқларининг буюк дўстлиги тўғрисида ҳикоя қилувчи фотосуратлар, ҳужжатларнинг ва бошқа материалларнинг нусхалари ҳам виставкадан ўрин олган.

БЕЛОРУССИЯ: БРЕСТ ЭЛЕКТРОН-ҲИСОБЛАШ МАШИНАСИ

Брест электромеханика заводида «ЕС-1020» маркали электрон-ҳисоблаш машинасини кўп нусхада ишлаб чиқариш бошланди. Янги электрон-ҳисоблаш машинасининг конструкциясини Минск инженерлари Болгария ва Германия Демократик Республикалари мутахассислари билан ҳамкорликда ишлаб чиқишди. Бу электрон-ҳисоблаш машинаси Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг мутахассислари яратаётган бир қатор электрон-ҳисоблаш машиналарининг асосий нусхаси бўлади.

Мамлакатимизнинг халқ хўжалигида ишлатилаётган бошқаришнинг автоматлаштирилган системасининг ярмиси «Минск» маркали электрон-ҳисоблаш машиналари билан жиҳозланган. Брест заводи Белоруссияда электрон-ҳисоблаш машиналари ишлаб чиқарувчи иккинчи корхона бўлади.

(ТАСС).

Фотолавҳалар

Республикамиз ишчилари шонли юбилей — СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллигига муносиб меҳнат совғалари тайёрлашмоқда. Чапдаги суратда «Чирчиксельмаш» заводининг илғор ишчиси А. Абишовни кўриб турибсиз. Ўн тўрт йилдан бери пўлат-эритиш цехида фидокорона ишлаб келаётган А. Абишов смена топшириқларини 1,5-2 ҳисса адо этяпти. Ўнгдаги суратда эса Олмалиқ мис эритиш заводи цехида.

А. Тўраев фотолари.

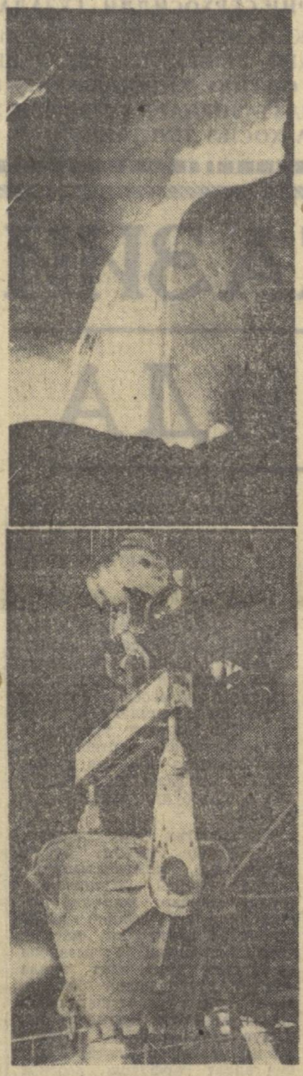

ТЕЖАЛГАН ВАҚТНИНГ ҲАР БИР МИНУТИ БЕШ ЙИЛЛИК ХИЗМАТИГА

ТЕЖАМКОРЛИК МАКТАБИ

Ёндош Чотқол ва Қурама тоғ тизмалари ўз бағрида жуда кўп сиру-асрорларни яширган. Уларнинг сийнаси не-не қимматли бойликларни асраб келмоқда. Баҳайбат қоялар, ям-яшил арчалар қимматбаҳо хазиналарни асрлардан бери пинҳон тутиб келди. Фақат, икки тоғни бир-биридан ажратган шовқинли дарёгина бу ердаги сокинликни бузиб, ўз мавжлари, тўлқинлари билан ана шу сирларни ҳикоя қилгандай оқиб ўтаверди.

Мана, бир неча йилдирки, тоғлар маконининг асрий ороми бузилган. Унинг сеҳрли бағридаги сиру-асрорлар очилди. Оҳангарон дарёси бўйида буюк ишлар бошланиб кетганига 30 йилдан ортиқ вақт ўтди. Бу ерда дастлаб «қора олтин» кони топилиб, унинг бойликлари элюртга хизмат қилди. Айниқса, Улуғ Ватан уруши йилларида бу кон Ўзбекистоннинг кўмирхонаси сифатида катта иш берди. Шу ерлик кекса despite кончиларнинг ҳикоясига қараганда республикамизнинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев бу ерда очилган биринчи шахтага кетмон уриб берган экан. Мана 30 йилдан кўпроқ вақт бўлибдики, Оҳангарон кўмири Совет кишиларининг хонадонини иситмоқда, халқ хўжалигига наф келтирмоқда. Аввалига жуда оддий усулда — қўл кучида кўмир қазилган бўлса, эндиликда барча ишлар механизациялашиб кетди.

Оҳангаронда кўмирни очиқ усулда қазиб олиш кенг йўлга қўйилди. Шаҳардаги кўмир корхонаси бўлган улкан разрез республикамиздагина эмас, балки Ўрта Осиёда энг катта кўмир кони ҳисобланади.

Мана, ўша кўмир разрези. Бамисоли улкан денгизга ўхшайди. «Денгиз»нинг у ер-бу ерида ишлаб турган экскаваторлар худди гугурт қутичасидек олис-олислардан кўзга ташланади. Кон бағрига кириб борган темир йўллар, ингичка, ёлғиз оёқ сўқмоққа ўхшаб кўзга чалинади. Аслида, шу темир йўллар бўйида кечаю-кундуз тиним билмай наъра тортиб ишлаётган экскаваторлар баландлиги ўртача икки қаватлик иморатга тенгдир.

— Конга яна янги хил экскаватор келган, — деб ҳикоя қилди моҳир бригадир Хўжа Алиқулов, — янги экскаватор «Илорец» деб аталади. Ишлатсанг роҳат қиласан, киши.

Кўмир разрезига борган ҳар бир киши мана шу серғайрат экскаваторчи Хўжа Алиқуловнинг довруғини албатта эшитади. У асли шу ерлик — оҳангаронлик. Эсини танибдики, шу конда ишлайди. Бунинг учун аввал ўқиди, шогирд тушди, кейинчалик ўзи мустақил ишлашга ўтди. Эндиликда конда экскаваторчиларнинг сардори бўлиб қолди. Чунки у ишлаганда ҳам ҳалол ишлади. Кўмир қазиб чиқаришда фидокорлик ва матонат кўрсатди. Унинг меҳнатлари зое кетгани йўқ. Хўжа Алиқулов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлди.

— Бизда аввал кичик ҳажмдаги экскаваторлар ишлатилган эди, — деб сўзини давом эттирди у, — кейинчалик «УЗТМ» маркали улкан машина ишга қўйилди. Ҳозир ҳам конда бундай машиналардан фойдаланиб турибмиз. Лекин, «Илорец» бизга жуда ёқиб қолди. Чунки, янги машинани ишлатиш жуда қулай, бошқариш осон, иши унумли. Агар ишонсангиз, бир машинанинг ўзи ўртa миёна битта шахтанинг кўмирини қазиб бераверади.

Хўжа Алиқулов янги машина тўғрисида ҳикоя қилар экан, бирдан юзлари ёришиб кетди. У қандайдир яхши гапни айтмоқчи бўлганлиги афтидан сезилиб турарди.

— Бизда Лабиб Мирсаидов деган йигит бор, — дейди Хўжа Алиқулов. — Ҳозир разрезимизда унга тенг келадиган йигит йўқ. Агар ҳамма экскаваторчи Лабибга ўхшаб ишласа битта машинада ҳозиргига нисбатан бир ярим ҳисса кўп кўмир қазиб олган бўларди.

Чиндан ҳам шундай бўлиб чиқди. Конда кўмир қазишда Лабиб Мирсаидовнинг ташаббуси кенг ёйилган экан. У дақиқаларнинг қимматига етиш ва ҳар бир минутдан самарали фойдаланиш ташаббусини кўтариб чиқди ва бунга ўзи биринчи бўлиб амал қилди. У дақиқаларни иқтисод қилишда кўпчиликдан ўзиб кетди.

Лабиб Мирсаидов ўз иш фаолиятида бундоқ қараганда унчалик катта янгилик қилгани йўқ. У машина «хартуми»да кўмир қазиб, уни вагонларга ортиш жараёнини фақат беш секундга қисқартиришга эришди, холос!

Агар ҳар бир экскаваторда кўмир қазиш ва вагонларга ортиш жараёни бир секунддан тежаб қолинса, бир йилда планга қўшимча 20 минг тонна «қора олтин» қазиб олиш мумкин бўларди. Лабиб Мирсаидов эса секундларни тежаб қолиб, бир йил мобайнида пландан ташқари 100 минг тонна ёқилғи қазиб чиқаришга муяссар бўлди.

Ижодкор экскаваторчининг бундай фаолияти ғоятда ибратлидир. Шунинг учун ҳам кўмир разрезининг меҳнатсевар коллективи унинг тажрибасини кенг ёйилишига алоҳида эътибор бермоқда. Оҳангарон кўмир разрезида Ўрта Осиё экскаваторчи working кончиларининг илғор тажрибалари мактаби очилди. Бу мактабни бошқариш вазифаси новатор кончи Лабиб Мирсаидовга топширилди. У республикамиз ҳамда қўшни республикаларнинг турли конларидан келган ёш ҳамкасбларига меҳнат унумдорлиги ҳақида сабоқ бермоқда. Уларни баракали ишлашга ундаётир.

Оҳангарон кўмирчилари ёқилғи қазиб чиқаришни йилдан йилга кўпайтиришнинг жуда кўп тадбирларини ишлаб чиқмоқдалар. Улар мавжуд техникадан унумли фойдаланиш эвазига шу йилнинг ўзида планда белгилангандан ташқари бир неча юз минг тонна «қора олтин» қазиб чиқаришга бел боғлашган. Шу беш йилликнинг охирига бориб, фақат кўмир разрезининг ўзида ёқилғи қазиб чиқариш икки баравар кўпаяди.

Оҳангарон дарёси эндиликда улкан тоғ қоялари бағрида буюк ишлар кетаётганидан, кон бойликлари халққа хизмат қилаётганлигидан ғоят хушнуддек қувноқ, шўх шовулламоқда.

Я. ТЎХТАЕВ.

УСТ-ЮРТ ЧЎПОНЛАРИ УЧУН

НУКУС. (ЎзТАГ). Қўнғирот районидаги «Устюрт» совхозининг тажрибали сабзавоткори О. Қилишевни ва унинг бригадаси аъзоларини Устюртдаги энг олис яйловларда ҳам яхши билишади. Миришкорлар етиштирган ҳўл сабзавот ва полиз маҳсулотлари чўпонларга ғоят манзур бўлмоқда.

Бригаданинг 20 гектар экинзори бор. Бу ерда сабзавотдан дастлабки мўл ҳосил йиғиштириб олинди. Чўпонларга пиёз, помидор, картошка машинада етказиб берилди. Яқинда қовун, тарвуз жўнатилади.

Бу йил Амударё соҳилидаги энг йирик қоракўлчилик хўжалиги бўлган Карл Маркс номли, «Қорақалпоғистон АССР 40 йиллиги» совхозларида сабзавотчилик бригадалари ташкил қилинди.

ЭЛЛАР КАРВОНИ

Темир йўл — эллар карвони. Ўрта Осиё темир йўли Ўзбекистон, Туркманистон, Тожикистон халқларининг узоғини яқин, оғирини енгил қиладиган магистрал — катта карвон бўлиб қолди. Ҳамкасбларимиз, темирйўлчилар ўз байрамларини СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ мусобақасида янги-янги меҳнат зафарларини қўлга киритган ҳолда нишонламоқдалар.

Магистралимиз коллективи янги беш йилликни яхши бошлади. Саккизинчи беш йиллик биринчи йили топшириқлари муваффақиятли адо этилди. Юк ортиш умумий планига қўшимча 700 минг тонна халқ хўжалиги юклари вагонларга жойланди. Айниқса кўмир, нефть, нефть маҳсулотлари, бинокорлик материаллари, пахта толаси ортиб жўнатиш тезлашди. Барча юк поездларининг оғирлиги ортди. Яъни поездлар илгаригига қараганда кўпроқ юк ортиб манзилларга жўнайдиган бўлди. Беш йиллик иккинчи йилининг етти ойлик топшириғи 28 июлдаёқ адо этиб қўйилди.

Темир йўлимиз коллективи мамлакатимиз магистралчилари социалистик мусобақасида яхши натижаларга эришганлиги учун СССР Йўллар министрлиги ва темир йўл транспорти ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини иккинчи квартал якунида қўлга киритишга муяссар бўлди. Партия ва ҳукуматимиз темир йўлимизни тағин ҳам ривожлантириш учун кўплаб моддий ва техникавий ёрдам кўрсатмоқда. Шунинг натижасида янги разъездлар қурилмоқда, мавжуд станция ва узеллар ривожлантириляпти. Йўлларга иккинчи из ётқизиляпти. Бир қатор участкаларда марказлаштирилган диспетчерлик ва автомат блокировкалар жорий қилинди. Темир-бетон шпаллар устига оғир рельслар ётқизиш кенгаймоқда. Ана шу тадбирларнинг амалга оширилиши пассажир ва юк поездлари тезлигини ошириш имконини бермоқда.

Янги темир йўл тармоқлари қуриш ва мавжудларини реконструкция қилиш ҳажми кенгайиб бормоқда. Шу йилнинг охирида Қўнғирот-Бейнов темир йўл тармоғи фойдаланишга топширилади. 400 километр узунликдаги бу йўл Ўрта Осиёдан Поволжье ва мамлакатимизнинг марказига иккинчи дарвоза очишга ёрдам беради. Бугина эмас, ана шу темир йўл тармоғининг фойдаланишга топширилиши Хоразм области ва Қорақалпоғистон АССРдан чиққан йўловчининг Москвага боришни учун кетадиган вақтини қарийб бир кеча-кундуз камайтиришни таъминлайди. Шу билан бирга, поездларнинг йўл босиш масофасини минг километр қисқартиради.

Янги тармоқларнинг нормал ишлашини таъминлаш учун Чоржўйдан то Қўнғиротгача бўлган йўлда реконструкция ишлари бошлаб юборилди. Бу ерда бир қанча техникавий тадбирлар қурилиши билан бирга, темирйўлчиларнинг уй-жой ва маданий-маиший жиҳатларини янада яхшилашга ҳам катта эътибор берилмоқда.

Ҳадемай Тахиатош-Нукус темир йўл тармоғи қурилишига киришилади. Бу йўл Қорақалпоғистон пойтахтини мамлакат темир йўл тармоғи билан боғлайди. Амударёнинг қуйи қисмидаги пахтачилик ва шоличилик базасининг ривожланишига, қанчадан-қанча ер ости бойликларининг қазиб олинишига хизмат қилади.

Ўтган йили Тошкент—Янгийўл электрлаштирилган темир йўл участкаси ишга туширилди. Бу — Ўрта Осиёда электрлаштирилган биринчи тармоқ. Бу йил Сирдарё станциясигача электричка қатнайдиган бўлади. Беш йиллик охирига бориб эса Тошкент узелининг шаҳар атрофидаги йўлларида электровозлар қатнови йўлга қўйилади. Ҳозир темир йўлда янги сериядаги «ТЭ-116» тепловозлари синаб кўрилмоқда. Бу тепловозлар иссиқ иқлимли районлар учун атайлаб яратилган.

Темир йўлнинг барча хўжаликлари ва барча соҳалари ривожлантирилмоқда. Кейинги йилларда магистралимизда 12 та янги вокзал барпо қилинди. Пассажир поездларининг йўлда бўлиш вақти камайди. Узоққа ва шаҳар атрофига қатнайдиган поездлар сони ортди.

Айниқса марказдан узоқ бўлган станциялар ва разъездларда яшовчи темирйўлчиларнинг маданий-маиший шароитини яхшилашга алоҳида аҳамият берилмоқда. Ҳар йили ўн минглаб квадрат метр уй-жой бинолари, янги мактаблар, болалар комбинатлари, спорт иншоотлари ишга туширилмоқда.

Янги техникани жорий қилишни кучайтириш билан бирга, резервларни ишга солиш ва имкониятлардан фойдаланиш учун кураш мусобақаси яхши самаралар бермоқда. Асосий фондлардан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш, иш вақтининг ҳар бир минутини қадрлаш, ёнилғини тежаб-тергаб сарфлаш мусобақасида машинистлар ва уларнинг ёрдамчилари ташаббускорлик кўрсатмоқдалар. КПСС XXIV съездининг делегати Қўқон депосининг машинисти Валерий Чиков магистралдаги барча машинистларга ҳар рейсда ёнилғи иқтисод қилиш ташаббуси билан мурожаат қилди. Унинг ташаббусига темир йўл деполарининг кўплаб машинистлари қўшилдилар. Улар СССРнинг 50 йиллиги шарафига ҳар ойда бир поездни тежалган ёнилғи ҳисобига манзилга етказиш мажбуриятини олиб ишламоқдалар. Пешқадам машинистлардан Салим Ҳусаинов, Николай Рижов, Қаюм Фузайловлар ҳар ойда тежалган ёнилғи ҳисобига икки поезд бошқаришга муваффақ бўлмоқдалар. Локомотивчилар бригадалари шу йил бошидан буён етти минг тоннадан кўпроқ ёнилғи иқтисод қилиб қолишга эришдилар.

Азиз ОДИЛОВ,
Ўрта Осиё темир йўли бошлиғининг ўринбосари.

УЮШҚОҚЛИК БИЛАН

Олий ўқув юртларига абитуриентлар қабул қилинаётган шу кунларда редакциямизга Тошкент Давлат консерваториясидан хушхабар келди. Янги ўқув йилига студентлар қабул қилиш муваффақиятли якунланди.

Консерватория декани, қабул комиссиясининг масъул секретари, доцент Иван Максимович Пономарев бу ҳақда бизга қуйидагиларни гапириб берди:

— Маълумки, консерваториямизга студентлар қабул қилиш бошқа ўқув юртларидан тубдан фарқ қилади. Ўқув даргоҳимизга, асосан, маданий оқартув муассасаларидан келган ёки бирор-бир музика билим юртида ўқиган, умуман, музикадан хабардор бўлган ёшлар қабул қилинади.

Бу йилги қабул уюшқоқлик билан ўтди. Имтиҳонларни профессорлардан Б. И. Зейтман, А. Ф. Козловский, С. М. Веслер ва А. И. Петросянц ўртоқлар қабул қилдилар. Бу йил консерваториямиз талабалари сафига яна 205 ўқувчи келиб қўшилди. Шунингдек, сиртқи бўлимга ўн икки йигит-қиз кабул қилинди. Абитуриентлардан М. Холиқов, Х. Қосимов, А. Каримов, Х. Мирзаева ва Л. Имилманова лар ҳамма фанлардан юқори баҳолар билан ўтдилар.

Бу йил консерваториямизда студентлар учун яна бир қулайлик яратилади. Янги ўқув йилидан бошлаб Шарқ халқлари куйлари кафедрасини ишга тушириш ниятидамиз. Бунда, асосан, студентларга Ҳиндистон, Покистон, Арабистон, Корея, Афғонистон куй ва қўшиқлари ўзбек халқ чолғу асбобларидан — танбур ва қўшнайда ўргатилади. Ҳар бир студент бу факультетда Яқин Шарқ мамлакатларидан таклиф этилган ўқитувчилар ҳамда Озарбайжон, Туркманистон ва Қозоғистон шаҳарларидан келган педагоглар қўлида билим оладилар.

А. ФОЗИЛОВ.

СССР 50 Мушоира

МИРТЕМИР

Халқимизнинг эзгу удумига кўра, тўйларга тўёна билан борилади. Мана, улуғ Советлар жумҳуриятининг ярим асрлиги яқинлашиб келяпти. Шу улуғ тўй арафасида мен азиз китобхонларга шу пайтгача ёзганларимнинг сараланган мажмуаси — уч жилдлик китобимни тортиқ қиляпман. Ҳали столим устида она юртим, туғишган халқимнинг ярим асрлик, аммо мазмуни неча юз йилларга татигулик ойдин йўлининг илҳоми билан бошланган шеърларим хомакиси турибди. Уларни шодиёна кунларигача шеър мухлисларига тақдим этаман. Қуйидаги шеърларим хамир учидан патир.

ЛЕНИН ҲУЗУРИДА ИККИ ДАҚИҚА

Ленин ҳузурида Фиделни кўрдим,
Қўл баланд, тик турар гўёки аскар.
Фидель сиймосида бир элни кўрдим,
Жангга ва меҳнатга шай ҳам сафарбар.
Шу икки дақиқа сукут ичида
Гўё у Ленинга берарди ҳисоб.
Шу икки дақиқа сукут ичида
Не-не сўроқларга оларди жавоб.
Шу икки дақиқа сукут мағзида
Митти орол ўтган узун йўл ошкор.
Шу икки дақиқа сукут мағзида
Уктамлик, тантилик, қатъият, қарор.
Шу икки дақиқа сукут салмоғи —
Ўша орол қадар зилдан-зил ҳозир.
Шу икки дақиқа сукут салмоғи
Уммонга юк гапми, оламдай оғир.
Фидель турар эди тик ва боадаб,
Аскарий соддалик, сардорга хослик.
Фидель турар эди алпдай, воажаб,
Кўзларида бурро уқув-шаррослик.
Фидель турар эди сукут ичида,
Ўлмас устозига берарди ҳисоб,
Тилсимлар очарди ақл қиличида,
Не-не жумбоқларга оларди жавоб.

ТУН БЎЙИ

Тун бўйи уйқумни олди қалдироқ,
Деразамда чақнар чақмоқ найзаси,
Оппоқ сочларимда ўрмон нафаси,
Емғирга боқаман беун, бечироқ.

Тун бўйи уйқумни олди қалдироқ,
Ез ойи бу юртда ёғин палласи,
Қулоғимда янграр жалаялласи,
Парча булут ҳатто бунда ёғолоқ.

Саҳарда сўқмоқдан ўтаман танҳо,
Юзимга урилар эгик бутоқлар,
Симоб тўкилгандай порлар япроқлар,
Ҳавога тўймайман — шифокор ҳаво.

Эгик бутоқларни силкиб қўяман,
Шода-шода сачрар асл дур гўё,
Дурмас, қатра-қатра яшил нур гўё,
Яшил ғўзалликка қачон тўяман.

ЧИРИЛДОҚ

Чирилдоқ чириллар... Ел эсар на хуш!
Юлдузлар чарақлар, ой ўн беш кунлик.
Кеча кўп сеҳргар, кеча тугунлик.
Чирилдоқ чириллар...
Ҳолбуки кенг олам ҳозир кўрар туш...
Мени чўлғаб олар жимлик, беунлик,
Ёлғизликда юрак ўтлик, тўлқинлик,
Чексиз хаёлот ҳам учар гўё қуш.
Бу оламда борми ўзи турғунлик,
Унда норасолик, бунда тўлғинлик,
Бир ёнда мудроқлик, бир ёнда хуруш,
Бир ёнда қувноқлик, бир тараф хомуш,
Бир ёнда ёрқинлик, бир ён сўлғинлик,
Мағзини чаққанда кетар ақлу-ҳуш.
Истардим: оламдан ўтса дилхунлик,
Истардим оламда фақат гулгунлик!
Чирилдоқ чириллар...
Ҳолбуки кенг олам ҳозир кўрар туш.

* * *

Қоронғулик тушар,
Бағрим увишар,
Тонгҳолигида қайта туғиламан мен.
Ёрилиб кетгудай,
Тамом йитгудай,
Токи тонг отгунча буғиламан мен.

Кўзимга ёруғлик,
Сўзимга ёруғлик,
Соғ жонга ёруғлик сўрайман тонгдан.
Армонли йўлчиман,
Армонли куйчиман,
Жаҳонга ёруғлик сўрайман тонгдан.

ИЗЗАЛИК

Тонг отар. Ёрншар ўрмонда излар.
Шудрингли сўқмоқдан юриб қоламан.
Кўринса ўзимдай саёқ, ёлғизлар,
Ўша зум йўлимни буриб қоламан.

Сўқмоқ олиб чиқар яшил сайҳонга,
Кўзларим тўрт бўлиб, кутаман бесабр.
Кўз тикаман, гўё бутун жаҳонга,
Ўйлаб ҳам кўрмайсан — бу қанақа жабр.
Ўйлаб ҳам кўрмайсан — сенинг
келишинг,
Бир нафас келишинг — армоним ахир.
Олисдан эпкиндай сарин елишинг,
Тонг каби кулишинг — армоним ахир.
Шудрингларда чақнар шуълалар рақси...
Сурундим, тўнгакка дуч бўлди тизза.
Келмадинг-ку бу гал... акслигинг акси...
Иззаман, иззаман, иззаман, изза...

Москва. 1972

ИЗЛАГАНИМ

Ўйламаки, тағин завол излайман,
Йўқ, жаҳон кезаман, висол излайман.
Сўз ва ранг излайман, тимсол излайман,
Жарангдор қўшиқда камол излайман.

ОНАГИНАМ

...Она бағрин қумсаб ўтди гудаклик,
Тақдир олиб кетмиш эди нироққа,
Гоҳ ўксизлик, гоҳи шўхлик, тентаклик,
Тағин бир ёз қайтиб келдим қишлоққа.
Не кўрайин! Кетмон ётур занг босиб,
Сопи синиқ, қараб бўлмас ўроққа.
Огил, четан, қудуқбоши чанг босиб,
Онам шўрлик ўхшар жонли қўрчоққа.
Кўз ёшини артиб рўмол учида,
Манглайимдан ўпиб, тутар сўроққа.
Синглим кўзи милт-милт ҳовли бурчида,
Ҳовли ўхшар ҳозир юз бир қуроққа.
«Кўз ойдин!» деб олис-яқин келишар:
«Келдинг чоғи тағин тўрт кун қўноққа!»
Вақт тиғиз-да, булар қайдан билишар
Бири уйга, бири чорлар овлоққа.
«Тулпор тўғри чортоқ томон чопармиш,
Сен ҳам ахир чопиб келгунг чортоққа.
От айланиб қозиғини топармиш,
Сен ҳам ахир топиб келгунг шу ёққа...».
Бири у дер, бири бу дер, хушвақтлик.
Сакраб кетгум келар ўхшаб тойлоққа.
Яхши тилак, яхши орзу, хушбахтлик,
Майли, борсам-бориб келай яйлоққа.
Вақт тиғиз-ку, лекин анча тургум бор,
Тағин тушгум, қайдам, қандай сўқмоққа.
Онагинам кўз олдида юргум бор,
Кетмам, тўлқин ирғитгандай қирғоққа.
Тонг отмайин ўроқни ҳам соплагум,
Кетмонни ҳам дуч қилгайман қайроққа,
Лой қиламан, лойга сомон қоплагум,
Эрта билан дўстлар келур шувоққа
Қайдан билсин не савдолик ёш бошим,
Она қалби ўхшар ойдин булоққа.
Хаёлларда совуб қолар сўк ошим...

* * *

Онагинам ўтин қалар ўчоққа...

МЕНЛИГИМ...

Ғозгонда камалак янглиғ мармарман,
Ҳали сайқали йўқ ғўдир гавҳарман.
Тошчиман, кимёгар, ўзим аллома,
Ҳаёт илдизиман, шифо, жавҳарман.
Мен ўзим Мурунтов — қумман,
олтинман,
Бухоро бағрида яшил ёлқинман.
Токзорман Андижон адирларида,
Жайҳун ўзанида лойқа оқинман.
Ўзим саратонман, мўл-кўл кузакман,
Яшил гумбазману, ёрқин безакман.
Мен ўзим чўнг наққош, ўзим бинокор,
Ўзанман, оқинман, қўрман, ўзакман.
Мен баҳорий чўлда юз ранг чечакман.
Сой бўйи тутзорман, яшил эртакман.
Мен чексиз боғу роғ, бол оқар полиз,
Тепа-тепа пилла, той-той ипакман.
Мени тор ҳовлимдан излашлик абас,
Менга йўлдош бўлмас нотанти, нокас,
Мен янги дарёман қадимий чўлда,
Қониб-қониб ҳўпланг, қатрам қолса, бас,
Мен кўзлар илғамас кўк экинзорман,
Меҳнат билан бормен, бахтимга ёрман,
Қўлимдан келмаган ҳунар, санъат кам,
Алмисоқдан ўша чўнг пахтакорман.
Мен ўзим замонман, тугал давронман,
Дев ё пари эмас, оддий инсонман.
Юздан бирин айтдим, мақтаниш эмас,
Қисқаси — мен ўша Ўзбекистонман.

* * *

Сойларга тикилсам, кўзим ёшланур,
Жарларга эгилсам — айланур бошим.
Тонг чоғида бунда ҳаёт бошланур,
Далада пахтачи жамий юртдошим.
Уватда чучмума, чўнқирда қоқи,
Ариқ бўйларида хушбўй тўп ялпиз.
Она табиатда ҳар зарра боқи,
Она табиатга қойилман ёлғиз.
Шудрингларда қуёш шўху жилвагар,
Қушлар навосида жаранглар армон.
Сададан нариroқ бир асов дилбар.
Қарашлари ханжар каби беомон.
Ҳаммаси жилмаяр менга йўлларда,
Шеърларимда янграр бахтиёрлигим.
Бахт — яшил чўлларда, қадоқ қўлларда,
Бахт — халқимга фидо, барқарорлигим...

СУЙГУЛИК

Иккала чакканга тушибди-я оқ,
Менда бепарволик, мен сабабкорман.
Сен ҳам ўтмагин тоқ, мен ҳам ўтмай тоқ,
Кечирим сўрайман, чўнг айбдорман.
Сен менинг шўримсан, кўргулигимсан,
Бошимга кўтариб юргулигимсан.
Сен менинг пешанам, куйгулигимсан,
У дунё, бу дунё суйгулигимсан.

ТУШМАСИН

(ҚЎШИҚ)

Қизил гул баргига ҳеч қор тушмасин.
Аламли бошга ҳам озор тушмасин.

Яшил чўққисидан олқор тушмасин.
Тор йўлда тўсатдан девор тушмасин.

Суйгулик суймасга зинҳор тушмасин.
Ногоҳ, ҳакамликка беор тушмасин.

Йўлда йўлдошликка бадкор тушмасин.
Ҳеч киши юртидан канор тушмасин.

Содда, соз суҳбатга айёр тушмасин.
Нима тушса-тушсин, диёр тушмасин!

* * *

Юлдузлардай ёрқин кўзларингиз бор,
Яркирайберсин, ҳа, сал хор тушмасин.

Улфат излаганда, дўст излаганда,
То нокасу нодон, ночор тушмасин.

Ялчиймаан деганда, кўланган пайтда,
Бир тушган кургулик такрор тушмасин.

Дунёда ягона тилагим шуки:
Яхши номингизга ғубор тушмасин.

КЎНГЛИМ

Кўнглим на ёқутда, на ферузада,
На ширин шаробу аччиқ бўзада,
Кўнглим — манглай териму-дунёдай
далам,
Қуёш арзандаси яшил ғўзада.
Ўша барқим, мулким, ғазнам, бойлигим,
Шунда расо бўлди қадди ёйлигим,
Дилда тоғдай фахру кузда ёрқинлик,
Ўша саховатда тошқин сойлигим.
Келинг, яшил дунё — даламни кўринг,
Тўкисимни кўринг, чаламни кўринг.
Қувончим, суянчим — жумҳуриятим,
Кошонамни кўринг, чайламни кўринг.
Оламга довруғ-ку беозорлигим,
Пайтида аёвсиз ҳам ғаддорлигим.
Қадимий ва содда мўъжизакорман,
Оламнинг кўркику пахтакорлигим.
Кўнглим на олмосда, на ферузада,
На ширин шаробу аччиқ бўзада.
Кўнглим — манглай терим-дунёдай
далам,
Кузги оқ чўққилар — яшил ғўзада.

ЯНГИ БОСҚИЧДА

ҚПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети «Мамлакатда олий таълимни янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида» қарор қабул қилдилар. ТАСС мухбирининг илтимосига кўра СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрининг биринчи ўринбосари Н. В. Краснов бу қарорни шарҳлайди.

Совет олий ўқув юртини тамомлаб чиқувчи ёш мутахассис замонавий билимларнинг ҳаммаси билан тўлиқ қуролланган бўлиши, эътиқодли марксист, Ленин партияси ғояларини амалга ошириш учун курашчи бўлмоғи керак. Партия замондошларимиздан чуқур назарий ва профессионал тайёргарликни, юксак маънавий хислатларга эга бўлишни, социалистик ишлаб чиқаришнинг мураккаб соҳаларига маҳорат билан етакчилик қилишни талаб этади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг яқинда эълон қилинган қарори мамлакатимизда фан-техника тараққиёти шароитида олий таълимни ривожлантириш йўлларини белгилаб берди. Бу қарорда олий таълимни ривожлантириш, халқ хўжалиги, фан ва маданият учун кадрлар тайёрлаш сифатини янада яхшилаш соҳасида КПСС XXIV съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифалар аниқ-равшан таърифлаб берилди. Ҳозирги кунда олий мактаб олдига қўйилаётган талаблар ижтимоий фанлар кафедраларининг илмий-методика иши билан таълим-тарбия ишини мувофиқлаштириб олиб бориш, студентларда марксча-ленинча дунёқарашни ва ғоявий эътиқодни шакллантиришда уларнинг имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш вазифасини илгари суради. Олий ўқув юртлари ижтимоий фанлардан дарс бериш сифатини юксак даражага кўтаришни, студентларнинг марксизм-ленинизм асосчилари асарларини, КПСС ҳужжатларини чуқур ўрганишларини таъминлашлари, студент ёшларда ижтимоий ҳаётдаги ҳодиса ва воқеаларга синфий ёндошиш малакасини оширишлари лозим.

Қарорда мутахассислар тайёрлаш сифатини яхшилаш ва уларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашни кучайтириш, олий таълимни бошқариш, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг мутахассисларни тайёрлаш ҳамда тарбиялаш соҳасидаги ролини ошириш каби масалаларнинг муҳим группалари белгилаб берилган.

Фан ва техника тараққиётининг ҳозирги босқичида олий мактабда таълим беришни такомиллаштириш проблемаси энг муҳим ва энг мураккаб проблемаларнинг бири́дир. Бу таълимнинг мазмуни ўқув планлари ва программалари билан, профессорлар ва ўқитувчиларнинг малакаси билан, уларнинг асосий нарсани иккинчи даражали нарсадан, умумий нарсани жузъий нарсадан ажратиб ола билишлари, ўтиладиган курсни принципиал ва перспектив жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлган замонавий илмий материаллар билан чуқурлаштириб боришлари билан белгиланади.

Амалдаги ўқув планлари тасдиқланган пайтдан буён етти йил ўтди. Бу давр ичида, табиийки, мутахассислар тайёрлашга нисбатан қўйилган талаблар ортди. Шу сабабли СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига ўқув планлари ва программаларини қайтадан кўриб чиқиш, мутахассислар тайёрлаш профилларини аниқлаш топширилди. Электрон ҳисоблаш техникаси, меҳнат ва бошқаришни илмий ташкил этиш, инженерлик психологияси ва саноат эстетикаси соҳасида инженер, экономист мутахассислар ва бошқа ихтисослардаги мутахассисларни кўпроқ тайёрлашга алоҳида эътибор берилади.

Қарорда университет таълимини кучайтириш, университетларнинг илмий-математик марказлар сифатидаги ролини ошириш, университетларда олий ўқув юртлари ва техникумлар учун муаллимлар, мактаблар учун эса ўқитувчилар тайёрлашни кенгайтириш йўллари белгиланди.

Сиртқи ва кечки таълим яхши йўлга қўйилади. Биз сиртқи ва кечки таълим системаси учун ихтисослаштириш ва ихтисослар рўйхатини илмий асосда тузиб чиқишимиз лозим. Биз ўқувчиларга мураккаб жараёнларни аниқ ва равшан кўрсатиб, янги қонуниятларни изоҳлаб бериш имкониятини туғдирадиган педагогиканинг янги методларини жорий қилишга эътибор бермоғимиз керак.

Бизнинг фикримизча, умумий, умуминженерлик курслари ва асосий махсус курслар билан бир қаторда студентларнинг раъйига қараб ва унинг касбини ҳисобга олиб, бир қанча фанларни ҳам ўқув планларига киритиш мақсадга мувофиқдир. Ўқув планлари студентнинг таълими ва ишлаб чиқариш фаолиятини мустаҳкам боғлаб олиб боришга асосланиши керак. Бу проблемани ҳар томонлама чуқур ўрганиш ва зарур тажрибалар ўтказиш керак бўлади, албатта.

Қарор дарсликларни ва ўқув-методика қўлланмаларини ўз вақтида нашр этиб, профессор-ўқитувчилар билан студентларни Ватан ва чет эл фани ҳамда техникаси тўғрисидаги энг янги маълумотлар баён этилган зарур илмий-техника ахбороти билан таъминлаш вазифасини қўяди.

Инженер ва экономистни, шунингдек замон талабларига муносиб бўлган бошқа мутахассисларни тайёрлаш учун студентларнинг ишлаб чиқариш таълимини юксак даражада уюштириш, уларнинг назарий билими билан амалий таълимини узвий равишда бирга қўшиб олиб бориш керак. Бу иш учун аввало олий ўқув юртлари жавобгар эканлигига шак-шубҳа йўқ. Тармоқ министрликлари ва идоралари, корхоналар практикани ташкил этиш ва унинг мазмуни билан астойдил шуғуллансалар, олий ўқув юртлари бу вазифани ҳал эта оладилар. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг қарорида студентларнинг ишлаб чиқариш практикасини такомиллаштириш чораларини ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш бизнинг министрлигимиз зиммасига ва тармоқ министрликлари ҳамда идоралари зиммасига юкланди. Бунинг натижасида студентларнинг ишлаб чиқариш практикасини ўтишлари учун база корхоналари, ишлаб чиқариш бирлашмалари, илмий тадқиқот ва лойиҳа-конструкторлик ташкилотлари, маданият муассасалари олий ўқув юртларига бириктириб қўйилади.

Яна бир янгилик жорий қилинди. Эндиликда олий ўқув юртларини битириб чиқувчилар зарур амалий малакаларини ҳосил қилмоқ учун тақсимот бўйича қайси корхона ва ташкилотга борадиган бўлсалар, ана шу корхона ва ташкилотларда бир йил стажировкадан ўтадилар.

Дипломли мутахассисларни тайёрлаш сифати аввало профессор-ўқитувчи кадрларнинг составига, уларнинг таълим-тарбия ва илмий тадқиқот ишларини КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларида белгиланган вазифаларга мувофиқ олиб бора билишларига боғлиқдир. Шу муносабат билан профессор-ўқитувчилар лавозимини вақтинча эгаллаш тартиби тўғрисида янги Низом ишлаб чиқиш керак. Бунда гап асосан, ҳар бир муаллимни конкурс бўйича танлаб олинган давр мобайнида аттестациядан ўтказиш тўғрисида боряпти.

Олий ўқув юртларига стажер-муаллимлар системаси орқали муаллимларни ташкилий суратда тайёрлаш имконияти берилади. Илмий-педагогик кадрларнинг аттестацияси учун Бутуниттифоқ аттестация комиссиясининг роли ва жавобгарлиги оширилади.

Бундан ташқари, Москва, Киев, Ленинград, Свердловск, Ростов ва Тошкентдаги институтларга қўшимча равишда Белоруссия ва Новосибирск университетлари ҳузурида ижтимоий фанлар муаллимларининг малакасини оширувчи иккита институт ташкил этишга қарор берилди.

Таълимнинг илмий савиясини ошириш, олий ўқув юртларининг ишлаб чиқариш билан алоқаларини мустаҳкамлаш учун йирик олимларни ва ишлаб чиқариш ходимларини ставканинг ярми ва чорагини тўлаган ҳолда ўриндошлик йўли билан ўқитувчилик фаолиятига жалб этишга рухсат берилди.

Энг янги лаборатория ускуналари негизидагина ҳозирги замон талабларига жавоб берадиган мутахассислар тайёрлаш мумкин. Ўқиш жараёнини техника билан таъминлаш соҳасидаги ишлар ҳозирда ҳам амалга оширилмоқда. Энди бу соҳадаги иш суръатларини ғоят жадаллаштириш зарур. Бу — бир неча йилга мўлжалланган катта программадир. Биз таълим-лаборатория ускуналарини ва таълимнинг техникавий воситаларини тайёрлаш ҳамда ўқув жараёнига татбиқ этишни марказлаштириш учун кўп иш қилмоғимиз керак.

Олий таълимни такомиллаштириш олий ўқув юртларига раҳбарликни янада яхшилашни, уларнинг фаолиятини пухта координация қилишни ва давлат ҳамда жамоат ташкилотларини бу ишга жалб этишни талаб қилади. Олий мактаб совети, олий ўқув юртлари бўлган йирик марказларда эса ректорлар советлари бу соҳада катта роль ўйнаши лозим.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мамлакатда олий таълимни янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида аниқ ва равшан иш программаси белгилаб берилди. Кўпгина катта ва муҳим ишларни қилишимиз керак. СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги иттифоқдош республикалар олий ва ўрта махсус (халқ) таълим министрлари ва тармоқ министрликлари ҳамда идораларининг олий таълим бошқармалари ва бўлимлари бошлиқларининг кенгашини ўтказди. Кенгашда ана шу муҳим партиявий ҳужжатни амалга ошириш юзасидан дастлабки конкрет тадбирлар белгиланди.

Биз янги ўқув йили арафасида турибмиз. Олий мактаб ходимлари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг олий таълим тўғрисидаги доимий ғамхўрлигига жавобан олий таълимни янада ривожлантириш ва такомиллаштириш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўрадилар.

СССР—50 ҚИРҒИЗИСТОН ҲАФТАЛИГИ

ҲАМКОРЛИК МАКТУБИ

Украина пойтахтидан Қирғизистоннинг Тўқмоқ шаҳрига бир мактуб келди. Унда «Главлегпромпроект» 5-давлат лойиҳалаш институтининг коллективи Комваль йигирув фабрикаси ҳужжатларини ишлаб чиқишга буюртма қабул қилганлиги айтилганди. Бу фабрика эллик мингта урчуғ билан ишлаш қувватига эга.

Қирғизистоннинг енгил саноати Совет ҳокимияти йилларида барча қардош халқларнинг кўмаги туфайли вужудга келтирилган. Москва мутахассислари «Чўлпон» пойафзал фирмасининг корхоналарини қуришда, ленинградлик инженерлар энг йирик «Октябрь 40 йиллиги» тикувчилик фабрикасини қуришда ёрдам бердилар. Ўшдаги тўқимачилик комбинати Тошкент ва Олмаота лойиҳачиларининг чизмалари асосида қурилди. Республика енгил саноати бутун 1940 йилда қанча маҳсулот ишлаб чиқарган бўлса, шунча маҳсулотни ҳозир бир кунда ишлаб чиқармоқда.

Енгил саноатни ривожлантиришда барча иттифоқчи республикалар иштирок этишмоқда. Пенза машинасозлиги — йигирув машиналари, Климов машинасозлари — тўқув дастгоҳлари юборишмоқда. Қирғизистон корхоналарини техника билан таъминлаётган шаҳарлар орасида Чебоксари ва Орёл, Иваново ва Новосибирск, Киев ва Рига, Боку ва Кишинёв бор.

Қирғизистон ўз маҳсулотларини барча иттифоқдош республикаларга ҳам жўнатаётир. Қирғизистон маркаси қўйилган пахта толаси, шойи, жун, газламалар, трикотаж, кийим-кечак, пойафзал ва галантерея моллари Россия федерациясида, Украина ва Белоруссияда, Болтиқ бўйи ва Ўрта Осиёда маълумдир. 1800 адресга қирғизлар ишлаб чиқарган маҳсулотлар жўнатилиб турибди. Бундай адреслар беш йиллик мобайнида янада кўпайтирилади.

САНЪАТ МАСКАНИ

Халққа намунали маданий хизмат кўрсатиб келаётган Ўш театри меҳнаткашлар чинакам эстетик завқ оладиган санъат масканига айланди. Бу театр тарихи Қирғизистон театр тарихи билан чамбарчас боғланган. 30-йилларда бу театр ташкил топди. Қирғизистон ССРда тузилган биринчи ўзбек театри худди шу коллектив эди. Бу ижодий коллективнинг туғилишида Назиржон Камолов, Жўрахон Зайнобиддинов каби ташаббускор ташкилотчиларнинг хизматлари айниқса катта бўлди. Ўш шаҳридаги мазкур ўзбек давлат музикали драма театри қирғиз диёридаги профессионал санъат ўчоқларидан бирига айлангунча озмунча меҳнат сарф қилинмади. Театр ташкил топган дастлабки йиллари бу ижодий коллективга Бобохон Ортиқов режиссёрлик, Лутфулла Хўжаев музика раҳбари, Маҳмуд Раҳмон адабий эмакдошлик қилиб, театрни оёққа турғизишда кўп жонбозлик кўрсатдилар. Театрнинг қалдирғоч санъаткорларидан Зокиржон Умаров, Азиз Комилов, Ҳамриддин Насриддинов, Розия Мўминова, Тожихон Ҳасанова, Ёқубжон Исроилов, Комилжон Олимжонов, Энахон Бўтаева, Қодиржон Ҳамидовлар ижодий ташаббус кўрсатиб томошабинлар меҳрини қозондилар.

Театр ижодий коллективи Ўзбекистон, Қозоғистон республикаларига ҳам гастрол-сафарларга чиқиб, ўз истеъдодини намойиш қилди. Театр биринчи бор Фрунзе шаҳрида гастрол томошасини кўрсатган бўлса, ундан кейин Москва, Ленинград шаҳарларига ҳам ижодий сафар қилди. Бу сафарлар коллектив учун ҳам катта синов, ҳам маҳорат мактаби сифатида қимматга эга бўлди. Театрнинг бир группа санъаткорлари Бокуга олти ойлик ижодий тажриба алмашишга командировка қилишди. Театр йилдан-йил томошабинлар орасида обрў ва эътибор қозона борди.

Қирғизистон республикасида маданий соҳада кандай тадбирлар амалга оширилмасин, бу театр унда албатта иштирок этади ва муносиб хизмат кўрсатади. Бу ижодий коллективда кўпгина ўзбек санъат юлдузлари меҳнат қилган ва ўз истеъдодларини камолга етказган. Театр санъаткорлари ўзбек санъатининг йирик намояндалари бўлмиш Раҳим Пирмуҳамедов, Жавод Обидов, Асад Исматовларни жуда катта ҳурмат билан эслайдилар. Кейинги йилларда республикада ном қозонган санъаткорлардан Қудрат Хўжаев, Рихси Шокиров, Аббос Бакиров, Рихси Орифжонов ва бошқалар ҳам шу театрда ишлаб театр обрўсини кўтаришда муносиб ҳисса қўшдилар. Балетмейстер Гавҳар Раҳимованинг ижодий ёрдамларини сира ҳам унутиб бўлмайди.

Ўш театри СССР ташкил топганининг ярим асрлик тўйини катта ижодий тайёргарликлар билан кутиб олмоқда. Ана шу шонли санага бағишлаб янги-янги асарларни саҳналаштирмоқда.

Ўш шаҳридаги С. М. Киров номли ўзбек давлат музикали драма театри бугунги юксак дидли, талабчан томошабинларга намунали маданий хизмат кўрсатиш йўлида кўтаринкилик билан ижодий меҳнат қилмоқда.

Н. ИНОҚОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

Селекционер Пётр Георгиевич Нестеров Қирғизистон илмий-тадқиқот институтининг Иссиққўл тажриба-селекцион станциясида буғдойнинг янги навларини яратиш устида иш олиб бормоқда. Суратда: илмий ходим П. Нестеров ва техник Е. Климарева тажриба участкасида буғдойнинг янги навларини кўздан кечирмоқдалар.

В. Лазерев фотоси, (ТАСС).

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

МЕТРО НАФАСИ

Метрополитен қурилишида ишлар қизғин бормоқда. Бир қанча тайёргарлик ишлари бажарилиб бўлгач, метросозлар ер ости йўлининг станцияларини барпо қилишга киришдилар. «Муқимий» станцияси бунёдкорлари даврасида бўлган киши уларнинг «Халқлар дўстлиги» проспекти билан Муқимий кўчалари кесишадиган жойда ғайрат-матонат кўрсатиб меҳнат қилаётганликларини кўради.

«Муқимий» станцияси қад кўтарадиган майдондан дастлабки минг куб метр тупроқ қазиб чиқарилди. Бу станция очиқ усулда қурилади. Станция комплекси темир-бетон ускуналар ёрдамида қад ростлайди. Бу албатта осон иш эмас. Украина лойиҳачилари Тошкент метросозларига ёрдам кўрсатиб, шу станцияни қуришнинг технологиясига оид лойиҳа ҳужжатлари тайёрлаб бердилар. Дўстларимиз лойиҳаси станция қурилишини тезлаштириш имконини беради.

Метрополитеннинг ана шу станцияси 10 минглаб одамлар истиқомат қиладиган гавжум даргоҳ ёнгинасида қурилмоқда. Бу станция Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллиги нишонланадиган 1974 йилда фойдаланишга топшириш белгиланган уч станциянинг бири бўлади.

Метрополитеннинг бошқа участкаларида ҳам ишлар жадал суратлар билан олиб борилятпи. Тоннелларда бетонлаш ишлари бошлаб юборилди. Тупроқ қазиб чиқариш суръати ортмоқда. «Фарҳод» станциясида Сергей Шкадинов бошлиқ қурувчилар смена нормаларини икки ҳисса ортиғи билан бажариш ҳаракатини бошлаб бердилар. Павел Энис бригадаси бунёдкорлари октябрь ойи ҳисобига меҳнат қилмоқда. 145-автобаза шофёри Умар Усмонов ҳар сменада 10 ўрнига 15 марта қатнаб тупроқ ташишда пешқадамлик қилмоқда. У йиллик планни адо этиш арафасида.

Энг кенжа метрога бутун мамлакат кўмаклашмоқда. Қурилиш материаллари, машина ускуналар пешма-пеш келиб турибди.

Суратда: «Фарҳод» станциясининг бугунги кўриниши.

И. Глауберзон фотоси.

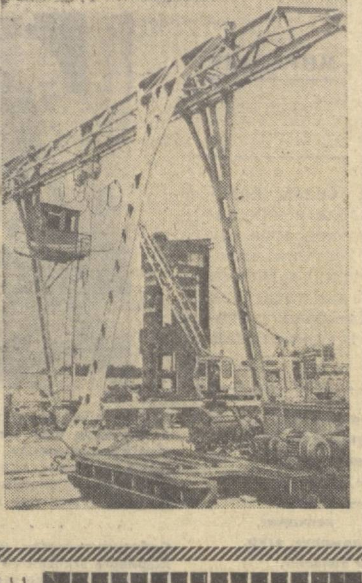

ЛЕЙПЦИГДАГИ СТАНЦИЯМИЗ

Республикамиз пойтахтидаги компрессор заводининг довруғи мамлакатдагина эмас, чет элда ҳам маълум бўлиб қолди. Завод «ПР-10М» маркали қудратли станция ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Бу роторли компрессор станцияси ҳар минутда 8 атмосфера босим остида 10 куб метр қисилган ҳаво ишлаб чиқариш қувватига эга.

Роторли компрессор станцияси шундай мақсадларда фойдаланиб келинган олдинги машинадан 250 килограмм енгил. Унинг конструкцияси қулай ва фойдаланиш учун осон. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси бронза медалини олишга эришган бу машинани компрессор заводи коллективи ўзининг СССР ташкил топганлигининг 50 йиллигига туҳфаси деб ҳисобламоқда.

Янги хил машинанинг бир нусхаси Германия Демократик Республикасига юборилди. Тошкент маркаси босилган станциямиз Лейпциг шаҳрида шу йил кузда очиладиган халқаро ярмаркада намойиш қилинади.

СОВҒА КЎРГАЗМА

Ўзбекистон чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар жамияти республика Рассомлар союзи билан ҳамкорликда бир неча кўргазма ташкил этди. Бу кўргазмалардан Ўзбекистон рассомларининг энг яхши асарлари ўрин олган. Улар орасида таниқли мўйқалам устаси Раҳим Аҳмедовнинг «Ўзбек ери манзараси», рассомлардан Константин Чепраковнинг «Ўзбекистон кузи», Қутлуғ Башаровнинг «Халқ ўйинлари», «Пахтакорлар», Эркин Охуновнинг «Жонажон ўлка кўрки», Георгий Чигановнинг «Чорвоқ шунқорлари» деб номланувчи янги асарлари бор.

Шундай кўргазмалардан дастлабкилари Миср Араб Республикасига, Ҳиндистонга, Руминияга, Чехословакияга совға тариқасида юборилди.

СИНОВ РЕЙСИ

Ўтган куни республикамиз пойтахтига Волгоград шаҳридан 2400 километр масофа босиб янги самолёт келди. Тошкент аэропортига қўнган бу самолёт ана шу ҳаво йўли орқали биринчи марта келиши. «ТУ-134А» ҳаво лайнерининг командири Алексей Таменцев мухбиримизга қуйидагиларни айтди:

Лайнеримиз Тошкент вақти билан 12.15 да ерга қўнди. Бу — биз хизмат қилаётган Шимолий Кавказ граждан авиацияси бошқармасига қарашли бўлинманинг Ўрта Осиёга биринчи бор йўл очиши. Бугундан бошлаб Волгоград — Тошкент — Волгоград маршрути бўйлаб синов рейси ўтказилмоқда.

Етмиш саккиз пассажир оладиган бу самолёт қаҳрамон шаҳар билан Тошкент оралиғини уч соатда босиб ўтди.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

СПОРТ ХАБАРЛАР

ҚАПИТАННИНГ 15-ТЎПИ

«Пахтакор» иккинчи даврадаги сафар ўйинларининг дастлабкисини ўтказди. Командамиз Пермь шаҳрида маҳаллий «Звезда» командаси билан учрашувни 1:1 ҳисобида тугатди. Биродар Абдураимов мезбонларнинг икки ўйинчисини ортда қолдириб, учинчи футболчини ҳам алдаб ўтаётганда майдон эгалари уни йиқитишди. Судья ана шу қўполлик важидан 11 метрлик жарима тўпи белгилади. Жарима тўпини ҳам Биродарнинг ўзи тепди. Учрашувнинг 10-минутида шу тариқа ҳисоб очилди.

Шундан кейин ҳар икки томон қизғин ҳаракатлар қилди. Майдон эгалари ҳисобни тенглаштиришга уриндилар. Пахтакорчилар ҳужумни кучайтирдилар. Лекин «Звезда» ўйинчилари мудофаага зўр бериб пахтакорчилар йўллаган тўпларнинг беоқибат қолишига эришдилар. Шундай дақиқалардан бирида аввал Ўзбекистон командаларида тўп тепган ва ҳозир Пермь шаҳри командасида ўйнаётган Виктор Зеленецкий «Пахтакор» дарвозасини аниқ нишонга олди. Бу 40-минутда рўй берди. Кейинги уринишлар ҳар икки томон учун ҳам наф келтирмади.

Қолган учрашувларнинг натижалари мана бундай: «Уралмаш» — «Строитель» — 1:1, «Шахтёр» Кг. — «Олға» — 0:5, «Текстильщик» — «Нистру» — 0:0, «Шинник» — «Черноморец» — 3:1, «Металлист» — «Металлург» — 0:0, «Динамо» — «Кривбасс» — 1:1, «Спартак» — «Торпедо» — 1:0, «Крилья Советов» — «Памир» — 1:1.

ФАРҚ УЧ ОЧКО

Совет ва Америка гроссмейстерларининг Рейкьявик шаҳрида шахмат тожи учун ўтказаётган мусобақаларининг 10-партияси кечиктирилганидан хабардорсиз. Ўтган куни кечиктирилган ана шу партия 56-юришда чемпионликка даъвогарнинг ғалабаси билан тугади. Ҳисоб Фишер фойдасига 6,5:3,5 бўлди. Ўн биринчи партия бугун ўйналиши керак.

БРНОДА СУД

ПРАГА. (ТАСС). Брно шаҳридаги область судида Я. Шабата ва шерикларининг иши кўриб чиқила бошланди.

Чехословакия телеграф агентлигининг хабар беришича, Я. Шабата ва унинг шериклари 1970 йилдан тортиб 1972 йил январь ойининг охиригача социалистик давлат ва ижтимоий тузумни ағдариб ташлаш мақсадида давлатга қарши яширин группа тузишда айбланадилар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР.

СЕНАТ ШАРТНОМАНИ ТАСДИҚЛАДИ

ВАШИНГТОН, 4 август. (ТАСС). АҚШ сенати СССР билан АҚШ ўртасида ракетадан мудофаа системасини чеклаш тўғрисида Москвада имзоланган шартномани тасдиқлади. Ядро уруши хавфини камайтиришга ва қуролланиш пойгасини тўхтатишга ёрдам берувчи муҳим чора — ушбу шартномани овоз беришда қатнашган 90 сенатордан 88 нафари ёқлаб чиқди.

Овоз бериш натижалари Москвадаги музокаралар чоғида маъқулланган стратегик қуролларни чеклаш борасида АҚШда кўрилган матлуб тадбирларнинг яққол намойиши бўлди. Сенат ташқи ишлар комиссиясининг раиси У. Фулбрайт музокаралар чоғида шартноманинг қуролланиш пойгасини жиловлаш ишида жуда катта аҳамиятга эга бўлганлигини таъкидлади.

Шартнома сенат тасдиғидан ўтгач имзолаш учун президентга берилади. Шундан кейин у кучга киради. Кеча Оқ уй президент Р. Никсон «Сенатдаги овоз бериш натижаларидан ғоятда мамнун бўлганлигини» маълум қилди.

МЎЛ ҲОСИЛ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИНДИ

ХАНОЙ, 4 август. (ТАСС). Америка авиациясининг бомбардимонларига қарамай, Демократик Вьетнамдаги қишлоқ хўжалик кооперативларининг кўпчилиги кўкламда экилган шолидан мўл ҳосил етиштирди. Бу эса уларнинг давлатга шоли сотиш планини муваффақиятли бажаришларига ёрдам берди. Давлатга шоли сотиш плани шу йил 25 июлгача 98 процент бажарилди. Вьетнам Демократик Республикасидаги 3.576 қишлоқ хўжалик кооперативи давлат қабул пунктларига шоли топшириш планини тўла ва ошириб бажарди.

БАНГЛАДЕШ. Уруш пайтида зарар кўрган Читтагонг портини тозалаш ишлари давом этмоқда. Республика ҳукуматининг илтимоси билан совет мутахассислари портни тозалаш ва чўккан кемаларни сув остидан чиқариб олишда ёрдамлашмоқдалар. Суратда: Читтагонг портида тозалаш ишлари олиб борилаётир. **В. Овечкин** фотоси, (ТАСС).

ШОНЛИ ЮБИЛЕЙ ОЛДИДАН

✦ **БЕРЛИН,** 4 август. (ТАСС). Германия Демократик Республикасининг барча меҳнаткашлари билан бир қаторда Берлиндаги кабель заводининг ишчилари ҳам Совет Иттифоқининг 50 йиллиги шарафига меҳнат совғалари тайёрламоқдалар. Улар йил бошидан буён социалистик мусобақада актив қатнашиб, 7 ой ичида ўн миллион маркадан зиёд маҳсулотни тайёрладилар ва Совет Иттифоқига жўнатдилар, экспорт планини муддатидан илгари бажардилар ва йиллик планни 5 миллион марка ошириб бажариш учун шарт-шароит вужудга келтирдилар.

Завод коллективи 1972 йилда Совет Иттифоқига юбориш учун планлаштирилган маҳсулотни ноябрь ойидаёқ тўла-тўкис ишлаб чиқариш ва СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги шарафига планни миқдор жиҳатидан анча ошириб бажариш билан бирга махсулотнинг сифатини яхшилашни ҳам ўз олдига мақсад қилиб қўйди. Ишчилар шу мақсадда Москвадаги кабель заводида ишловчи дўстларининг тажрибасидан янада кўпроқ фойдаланишга қарор бердилар.

✦ **ПРАГА,** 4 август. (ТАСС). Қардош Совет Иттифоқининг ярим асрлик юбилейи, Улуғ Октябрь революциясининг 55 йиллиги шарафига ишлаб чиқариш коллективлари ва корхоналарининг социалистик мусобақаси тобора кенг авж олмоқда. Мамлакат шахтёрлари ҳар қачонгидек ҳозирда ҳам прогрессив ҳаракатнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

Шимолий Чехия кўмир ҳавзасининг кончилари июль ойи ишлаб чиқариш программасини аъло натижалар билан тугалладилар. Улар ўтган ойда мамлакатга 4.144.000 тонна кўмир бердилар.

Донги кетган Острава-Карвин тошкўмир ҳавзасининг шахтёрлари ҳам Шимолий Чехия шахтёрларидан қолишмаётирлар. Улар йилнинг биринчи ярми топшириғини аъло кўрсаткичлар билан бажариб, суръатни жадаллаштирмоқдалар. Ўтган ойнинг плани анча ошириб бажарилди.

✦ **ВАРШАВА,** 4 август. (ТАСС). СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги муносабати билан халқ Польшасининг театрлари катта ва хилма-хил программа тайёрламоқдалар. Репертуарда В. Маяковский, В. Вишневский, К. Тренев, Л. Леоновнинг Октябрь революциясининг қаҳрамонона кунларига ва Совет ҳокимияти учун курашга бағишланган драма асарлари катта ўрин олади. Театрнинг янги мавсумида совет адабиётининг улуғ классиги А. М. Горькийнинг ижоди намойиш қилинади. Поляк томошабинлар А. М. Горькийнинг «Мешчанлар», «Васса Железнова», «Егор Буличев ва бошқалар» пьесаларини кўрадилар.

Маданият ва санъат министрлигининг театр бошқармасида ТАСС мухбирига қуйидагиларни хабар қилдилар: Поляк томошабинлар шу йил декабрь ойигача совет авторларининг ўттиздан ортиқ пьесалари премьералари билан танишадилар. Булар орасида кейинги йилларда ёзилган асарлар кўп. Театрлар В. Розов, А. Арбузов ва бошқа совет драматургларининг пьесаларини саҳнага қўйишга ҳозирлик кўрмоқдалар.

Куз фаслида Катовицеда социалистик мамлакатлар драматургиясининг Умумпольша театр кўриги ўтказилади. Традицион бўлиб қолган бу кўрик ҳам СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига тайёргарлик шиори остида ўтказилади. Совет кишиларининг ҳаётини тасвирлайдиган ва томошабинларга манзур бўлиб қолган бошқа кўп спектакллар ҳам кўрсатилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИГИ
ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

КЕЧКИ-СИРТҚИ БЎЛИМЛАРГА 1972—1973 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КЕЧКИ АРХИТЕКТУРА ФАКУЛЬТЕТИ
(Ўзбекистон кўчаси, 23-уй)
архитектура.

КЕЧКИ МЕХАНИКА ФАКУЛЬТЕТИ
(Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси)
машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, қишлоқ хўжалик машиналари, автомобиллар ва тракторлар, кавшарлаш ускуналари ва технологияси.

КЕЧКИ САМОЛЁТСОЗЛИК ФАКУЛЬТЕТИ
(Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, 107 уй)
самолётсозлик, машинасозлик саноатини ташкил этиш ва иқтисод.

КЕЧКИ ҚУРИЛИШ ФАКУЛЬТЕТИ
(Тошкент шаҳри, Я. Колас кўчаси, 16-уй)
саноат ва граждан қурилиши, қурилиш буюмлари ва конструкцияларини ишлаб чиқариш, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, сув билан таъминлаш ва канализация.

ЭНЕРГЕТИКА ФАКУЛЬТЕТИНИНГ КЕЧКИ БЎЛИМИ
(Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси)
электр станциялари, электр шохобчалари ва системалари, саноат иссиқлик энергетикаси, электр машиналари ва аппаратлари, изоляция ва кабель техникаси, ярим ўтказгичли асбоблар.

АНГРЕН КЕЧКИ УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ
(Ангрен шаҳри, Чакризов кўчаси, 17-уй)
фойдали қазилма конларини ёпиқ усулда ишлаш технологияси ва комплекс механизациялаштириш, электр станциялари, саноат қурилмаларининг электр ўтказгичлари ва автоматлаштириш, саноат ва граждан қурилиши, автомобиль транспорти, сопол ва ўтга чидамли материалларнинг химиявий технологияси.

НАВОИЙ КЕЧКИ УМУМТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ
(Навоий шаҳри)
электр станциялари, анорганик моддалар ва химиявий ўғитлар технологияси, иссиқлик электр станциялари, саноат ва граждан қурилиши, автомобиль транспорти, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар.

ЧИРЧИҚ КЕЧКИ ФАКУЛЬТЕТИ
(Чирчиқ шаҳри, Ломоносов кўчаси, 1-уй)
химия саноати машиналари ва аппаратлари, машинасозлик технологияси, металл қирқувчи станоклар ва асбоблар, саноат ва граждан қурилиши, саноат қурилмаларининг электр ўтказгичлари ва автоматлаштириш, химия-технология жараёнларини автоматлаштириш ва комплекс механизациялаш, анорганик моддалар ва химиявий ўғитлар технологияси, электр машиналари ва аппаратлари.

ОЛМАЛИҚ КЕЧКИ ТОҒ-МЕТАЛЛУРГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ
(Олмалиқ шаҳри, Ленин кўчаси, 56-уй)
кон машиналари ва комплекслари, кон ишларини электрлаштириш ва автоматлаштириш, саноат ва граждан қурилиши, фойдали қазилмаларни бойитиш.

БУХОРО УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ
(Бухоро шаҳри, микрорайон)
КЕЧКИ ЎҚИШГА: қишлоқ хўжалик қурилиши, саноат ва граждан қурилиши, иссиқлик-газ таъминоти ва вентиляция, сув таъминоти ва канализация, автомобиль транспорти, қишлоқ хўжалик машиналари, нефть ва газ конларини ишлаб чиқариш технологияси ва комплекс механизациялаш.

ЗАРАФШОН ЎҚУВ-КОНСУЛЬТАЦИЯ ПУНКТИ
(Зарафшон шаҳри)
КЕЧКИ ЎҚИШГА: саноат ва граждан қурилиши;
СИРТҚИ ЎҚИШГА: электр тармоқлари ва системалари.

УЧҚУДУҚ ЎҚУВ-КОНСУЛЬТАЦИЯ ПУНКТИ
(Учқудуқ шаҳри)
КЕЧКИ ЎҚИШГА: тоғ ишларини электрлаштириш ва автоматлаштириш, фойдали қазилма конларни очиқ усулда ишлаш технологияси ва комплекс механизациялаш;
СИРТҚИ ЎҚИШГА: саноат ва граждан қурилиши.

ТОШКЕНТ СИРТҚИ УМУМИЙ ТЕХНИКА ФАКУЛЬТЕТИ
(Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 55«а»-уй)
иссиқлик электр станциялари, машинасозлик технологияси, металл қирқиш станоклари ва асбоблари, қишлоқ хўжалик машиналари, саноат қурилмаларининг электр ўтказгичлари ва автоматлаштириш, керамика ва ўтга чидамли буюмларнинг химиявий технологияси, саноат ва граждан қурилиши, қишлоқ хўжалик қурилиши, электр станоклари, фойдали қазилма конлари технологияси ва разведкаси, умумий овқатланишни ташкил этиш ва технология, электр шохобчалари ва системалари, совутиш ва компрессор машиналари ва қурилмалари, нефть ва газ конлари разведкаси ва геология.

Қабул қилиш ҳақидаги ариза Тошкент политехника институти ректорининг номига ёзилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: ўрта маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), олий ўқув юртига кириш учун берилган характеристика, медицина справкаси (286-форма), меҳнат дафтарчасидан кўчирма, тўртта фотосурат (бош кийимсиз олдирилган, 3x4 сантиметр ҳажмда), иш жойидан справка.

АРИЗАЛАР 1 СЕНТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтиҳонлари 18 августдан 10 сентябргача ўтказилади.

Кирувчилар ўзлари танлаган мутахассисликларга қараб қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонлари топширадилар:

Техника ва инженер иқтисодий мутахассисликларига: математика (ёзма ва оғзаки), физика (ёзма), ўзбек ёки рус тили ва адабиёти (иншо);

Архитектура мутахассислигига: расм, чизмачилик, математика (ёзма), физика (оғзаки), ўзбек ёки рус тили ва адабиёти (иншо).

Химия, химия технологияси, металлургия мутахассисликларига: химия (оғзаки), математика (ёзма), физика (ёзма), ўзбек ёки рус тили ва адабиёти (иншо).

Ўрта мактабни олтин (кумуш) медаль билан ёки махсус ўрта билим юртини имтиёзли диплом билан тугатганлар олий ўқув юрти томонидан белгиланган бирор мутахассислик бўйича имтиҳон топширадилар:

а) техника, инженер иқтисодий ҳамда химия технология процесcларини автоматлаштириш ва комплекс механизациялаштириш мутахассисликларига кирувчилар битта математикадан (ёзма ва оғзаки);

б) химия, химия-технологияси мутахассисликларига кирувчилар химиядан оғзаки);

в) архитектура мутахассислигига кирувчилар расмдан имтиҳон топширадилар.

Ана шу фан бўйича ўтказилган имтиҳондан (хоҳ ёзма, хоҳ оғзаки) — «беш» баҳо олганлар бундан кейинги кириш имтиҳонларидан озод этиладилар. «Тўрт» ёки «уч» баҳо олганлар эса қолган ҳамма фанлар бўйича имтиҳондан ўтадилар.

Тошкент политехника институти кечки-сиртқи бўлим Марказий қабул комиссиясининг адреси: 700000, Тошкент ГСП, Навоий кўчаси, 55«а»-уй.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БУТУНИТТИФОҚ ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — ТОШКЕНТ. Кўрсатувлар программаси, 9.30 — Болалар учун кинофильмлар, 11.00 — МОСКВА кўрсатувлари, 17.10 — ТОШКЕНТ. Кўрсатувлар программаси. 17.15 — Ахборот программаси. 17.35 — Бутуниттифоқ темирйўлчилар кунига бағишланган кўрсатув, 18.35 — Ахборот программаси 18.50 — Телевизион миниатюралар театрининг такрорий кўрсатуви, 19.30 — МОСКВА кўрсатувлари, 22.30 — ТОШКЕНТ. Ўзбек куйларидан концерт, 23.00 — МОСКВА. Рангли телевидение: **Швеция ва СССР терма командалари ўртасида халқаро ўртоқлик учрашуви Швециядан олиб кўрсатилади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. **«Оловиддиннинг сеҳрли лампаси»** бадиий фильми (ўзбек тилида). 11.20 — Телефильм, 12.05 — **«Борька, мен ва кўринмас одам»** бадиий фильми (рус тилида). 17.10 — МОСКВА кўрсатувлари, 19.30 — ТОШКЕНТ, тележурнал. 20.10 — Ҳужжатли фильм, 21.00 — **«Берлин йўлида»** бадиий фильми, 22.30 — МОСКВА — 23.00 — ТОШКЕНТ. Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.10 — ФРУНЗЕ ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Ёмон об-ҳаводан яхши нима бор? — «МОСКВА» (кундуз соат 12, 5 ва кеч соат 7 да), «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳориган отларни ўлдиришади, шундай эмасми? — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Ҳаётга қайтиш (2 серия) — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч соат 8.40 минутда).

Мессе фермасининг сири — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Ҳамраз (2 серия, ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Чингачгук — аждаҳо — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Афсунгар пойгачи — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Кулгили қиз — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Менинг исмим — масхарабоз (3 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 11 ярим, 4 ва кеч, 8.15 минутда).

ЁЗГИ БИНОДА

Ёмон об-ҳаводан яхши нима бор? — «ФЕСТИВАЛЬ».

Катта сайр — «ХИВА».

«ЭРКИН ДУНЁ» ҚИЁФАСИ

ТУРМА ЯХШИРОҚ

Американинг Майами шаҳрининг 67 ёшли фуқароси Уильям Силз полициячилардан жуда ҳам хафа бўлиб кетди. Ахир улар Силзни қамаб қўйишдан бош тортишган эди-да. Бироқ орадан бир неча минут ўтгач, тартиб сақловчилар полиция участкасининг деразасини тош билан уриб синдирган бу чолни қамашга мажбур бўлишди. «Турмага тушиш учун бундан бошқа иложим йўқ эди», — дейди кулиб Уильям Силз. У бунгача ҳам ўз уйини ёқиб юборгани учун қамоқхонада бир йил ўтириб чиққан эди. «Озодликда яшаш жуда оғир, турмада эса анча яхшироқ», дейди у.

ОМАДСИЗ ЎҒРИЛАР

Уругвайнинг Монтевидео шаҳрида иккита қуролланган ўғри банкдан эндигина кўчага чиққан завод кассирига ҳужум қилиб, унинг қўлидан портфелини юлиб қочишди. Ўғрилар кўздан ғойиб бўлгач, кассир хохолаб кулиб юборди. Маълум бўлишича, ўз изига шубҳали кишилар тушганини сезиб қолган кассир банкдан портфелга пул ўрнига эски газеталарни солиб чиққан экан.

Ўғри Мартин Макнеллининг ҳам омади келмади. У Сан-Луидан Тулсга учиб бораётган Американинг Боинг-727 самолётида яхшигина ўлжага эга бўлсам керак, деб ўйлаган эди. У граната ва автомат ўқталиб, 502 минг доллар пул ҳамда 2 та парашютни ундириб олишга муваффақ бўлди. Кейин Индиана штатидаги Перу шаҳри устига келганда самолётдан сакради. Бироқ осмонга сув сачратаётган реактив двигателлар устига тушиб қолди. Зарб билан отилаётган сув унинг шимини, қуроли ва пул солинган халтачасини учириб кетди. Макнеллининг ўзини эса Детроитда қўлга олишди.

РЕКОРД

Америка Қўшма Штатларида яна бир янги рекорд қўйилди. Сенатор Майк Маккул Техас штатининг қонун чиқарувчи мажлисида 42 соату 35 минут гапирди. Тинимсиз гапириш бўйича аввалги рекорд эгаси Жанубий Каролина штатилик Ральф Гаск 36 соату 20 минут нутқ сўзлаган эди.

«НОВОЕ ВРЕМЯ» журналидан.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: 700.000 ГСП. ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, 337221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780, Совет қурилиши — 333258, Қишлоқ хўжалиги — 337604, Адабиёт ва санъат — 332036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451, Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424, Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524, Стенографистка — 337343, Корректура — 337162, Эълонлар — 338142, Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—072, Термиз — 55—35. Урганч — 34—55, Фарғона — 4—29—44.